

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 135. szám
1940. június 20., csütörtök

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkladó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

UJ EURÓPA

Irtá: **BALOGH ARTUR DR.**

Az allg egy negyedszázad után hatványozott erővel megismétlődött, most folyó fegyveres mérkőzés folyamán vezető hivatalos tényezők, államférfiak, politikusok és más kiváló személyiségek nem lukarkodtak nyilatkozatokban, amelyek a háboru céljainak megjelölése mellett a nemzetközi rend megtörtént lefordulásának okait vizsgálták és gílandóságot ígérő helyreállításának feltételeit igyekeztek megállapítani. Ezek a nyilatkozatok mind egy új Európa létrejöttét jelölik meg a tartós béke elengedhetetlen feltételeként. Uj Európa alatt nem a határköveknek ul áthelyezését, nem a politikai térképnek a győzelem jogán való újrarájzolását értvén, mert a fegyverekre alapított elrendezést ugyancsak fegyverrel ismét meg lehet változtatni. Uj Európa alatt a nemzetek közötti életnek eddig tekintetbe nem vett olyan elvekre alapítását értik, amelyek valóban alkalmasak békés együttműködésre a civilizáció érdekében és amelyek komoly biztosítékot adnak arra nézve, hogy ellentétek erőszak kizárásával lesznek kielégülhetők.

Ilyen nyilatkozatokban már a világháboru folyamán sem szükkölködünk. Akkor is új Európát emlegettek. Ezt a nemzetek békés egymás mellett létét biztosító új eszmék előjövendő uralmára alapították és mlután ugy vélték, hogy minden jogos nemzettől igénynek a békeszerződésben történt kielégítésével megszűntették az okot, amely szerintők az akkori nagy világegyézt előidézte, a Nemzetek Szövetségében hatalmas intézményt létesítettek, amely az állandó békét biztosítani fogja. A várakozás hlu voltának kiderülése azonban mem sokáig váratott magára.

Most is Hiltlertől kezdve valamennyien azt vallják, hogy a béke célja egy új világ létrehozása kell, hogy legyen. Olyan új nemzetközi rendet kell létrehozni, amelyben a háboru ne legyen kikerülhetetlen sorsa minden következő nemzedéknek. El kell ismerni minden nemzetnek a jogát a szabad életre és salátos civilizációjának kifejlesztésére. A béke a kollektív biztonság és a nemzetek összefüggése érdekében a nemzeti szuverenitásokat korlátozni kell és valamilyen, de a mainál tökéletesebb formában létre kell hozni a nemzetek szövetségét. A fegyverkezésnek a belső rend fenntartására szükséges mértékig való korlátozása, a nemzetközi vitáknak nemzetközi bíraskodás utján való elintézése és a meghozott ítélet feltétlen végrehajtására vonatkozó kötelezettség, a kisebbségek jogainak biztosítása szintén benne foglaltatnak ezekben a követelésekben.

Mindezeket jelentőségben messze felülmúlják a Szentatyának a nemzetközi rend helyreállításának és állandó biztosításának feltételeire vonatkozó kijelentései, amennyiben a Szentatya a világ békéjének helyreállítását és fennmaradását olyan erkölcsi feltételekhez köti, amelyek nélkül javulásra nem lehet számítani.

A Szentatya már a világháboru folyamán a béke érdekében tett erőfeszítései azon az alapeszmén nyugodtak, hogy a fegyverek materiális erőszakának helyét a jog erkölcsi ereje foglalja el. Ugyanezt az alapelvet hangoztatta a Szentatya a most folyó háboru ban ismételtelen tett kijelentéseiben. A békés kapcsolatok fenntartása érdekében a nemzetközi természet-jog elveit kell — mondja a Szentatya — elfogadni, amelyek minden nemzet az életre, függetlenségre és szabad fejlődésre vonatkozó jogának tiszteletben tartását követelik. A szerződéseket csak lojális tárgyalásokkal szabad módosítani, de nem egyoldaluan félretenni. Többet ér az okosság a fegyvereknél, mondja az Irás is. A kard csak diktálhatja a béke feltételeit, de magát a békét nem teremtheti meg. A világ képét csak belső, szellemi energiák formálhatják újra. A világ új rendjének a természeti jog és az isteni kinyilatkoztatások sziklaszilárd alapján kell felépülni. A mostani bajok főforrása az a töves fellegás, amely a világi hatalmat minden felsőbb hatalomtól és az isteni parancsoktól függetlennek tekintve az államokat az emberi élet végcéljának, az erkölcsi és jogi rend szuverén bírójának tette meg, holott minden tisztán emberi alapokon nyugvó erkölcsi elv elégtelen és keveset érő és minden egyéni és kollektív morálnak a Teremtő legfőbb tekintélyén kell alapulni. Az emberiség uranevelése mindezek előtt szellemi és vallásos legyen.

A múlt év karácsony estjén XII Pius pápa a Rómában székeltó hibornokok előtt tartott beszédében az új világrend létrehozatalának lényeges tényezőit, az igazságos béke feltételeit a következő öt pontban foglalta össze: 1. Egy nemzet életakarát sem fenyegetheti egy másik nemzetnek haláló ítélete. Ha a jogoknak ez az

Utnak indult a fegyverszüneti tárgyalásokkal megbizott francia küldöttség

Mindaddig folytatódnak a hadműveletek, amíg a francia kormány elfogadja a fegyverszüneti feltételeket — A spanyol nagykövet juttatta el Bordeauxba a német kormány választát — Olasz lapjelentés a tengelyhatalmak békefeltételeiről — Nagy német légitámadás Anglia ellen — Az angol repülők Németország nyílt városai felett tevékenykedtek

Tovább tart a német haderők franciaországi előnyomulása

Róma. (Rador.) A Stejani ügynökség közlése szerint a francia küldöttség már utnak indult, hogy a német kiküldöttekkel megtárgyalja a fegyverszüneti feltételeket. Római körökben hangoztatják, hogy a hadműveletek tovább folynak mindaddig, amíg a fegyverszüneti feltételeket a francia kormány elfogadja. Római politikai körökben valótlannak mondják azokat a híreket, mint, ha Monsignore Valerio Valeri franciaországi apostoli nuncius békeközvetítő szerepre vállalkozott volna Franciaország és Olaszország között.

Bordeaux. (Rador.) A Havas ügynökség jelenté, hogy délelőtt a francia államtanács Lebrun elnökletével ülést tartott, amelyen tudomásul vette a német kormány közlését, amelynek értelmében a német kormány hajlandó a francia kormány tudomására hozni az ellenségeskedések megszüntetésének feltételeit. Ezt a közlést a spanyol nagykövet nyújtotta át a francia kormánynak. Amint a német kormány a tárgyalással megbizottak nevelt közü, a francia kormány haladéktalanul ellindítja megbizottait a tanácskozások megkezdésére. Az államtanács ezután ki is jelölte a megbizottait.

Német hadijelentés:

A francia hadsereg felbomlása folyamatban van

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelenté a német főparancsnokság:

„A francia hadsereg felbomlása folyamatban van. Gyors csapataink elfoglalták Cherbourg kikötőjét, Normandiában, Bretagneban pedig Rennes közeléig jutottak el, átlépték a Mans-folyót és dél felé nyomulnak. Orleans és Nevers között több ponton sikerült átkelnünk a Loire folyón. Burgundiában csapataink gyorsan haladnak előre Lyon irányába. Mülhausen-től nyugatra páncélos és gépesített hadosztályaink Belfortból kiindulva, rövidesen talál-

köznek azokkal a csapatainkkal, amelyek a Rajna felső folyásánál indítottak támadást és amelyek Münster közelében mélyen benyomultak a Vogézekbe. Elfoglaltuk Nancy városát s a városról keleti irányban széles arcvonalon át léptük a Rajna-Marne csatornát. A Magnot-vonalban Thionville mindkét részén az ellenség még ellenáll. Bombázó és zuhanó repülőink eredményes támadásokat végeztek erődítések, földhányások, vasutvonalak és csapatösszevonások ellen, hogy ezáltal megtörtjék a Lotharingiában bekerített francia csapatok ellenállá-

egyenlősége meg lenne sértve, a jogi rend reparációt követel, de nem fegyverek útján, hanem az igazságosság által. 2. A nemzeteket fel kell szabadítani a fegyverkezés rabszolgasága alól. Az anyagi erő csak a jog szolgáloja és nem a zsarnok erőszak eszköze lehet. 3. Jogi intézményeket kell alkotni a megegyezéses lojális alkalmazása és szükség esetén azoknak módosítása céljából. 4. A nemzeteknek, népeknek és az etnikai kisebbségeknek valódi szükségletét meg kell vizsgálni és a jogos követeléseket teljesíteni kell. 5. Mindezek mellett azonban a legjobb elrendezések is fökéletlenek és eredménytelenségre kárhoztattak lesznek, ha a népek sorsának irányítói és magukat a népeket is nem hatja át annak a tudata, hogy emberi szabályozások igazi életre, tekintélyre és tiszteletre csak akkor számíthatnak, ha megfelelnek az isteni szent és rendíthetetlen normáknak, ha az emberi szabályozásokat az igazságnak az a szonia hatja át, amelyet a Hegyi Beszéd boldogságnak nevez és amelynek természetes előfeltétele az erkölcsi igazság. Minden emberi szabályozást végül annak az általános szeretet szellemének kell áthatni, amelyben a keresztény ideál legteljesebb megvalósulását leli.

Mint mindig, amikor a béke csendjét a harcok zaja őrte el, Róma ezúttal is hallatta szavát, hogy „a silketek halljanak és a vakok lássanak”. Amikor ma mindkét tábor azt hangoztatja, hogy az igazságért küzd, de ezt mindegyik a maga hasznára értelmezi, holott az csak egy lehet. Róma nem a körülmények szerint változtatható s így efemer értékű irányelvekre, hanem az egyetlen biztos alapra: az isteni parancsokon nyugvó erkölcsi igazságelvek alapjára helyezi a jobb világrend

elkövetkezését. Ez az alap megingathatatlan s ez az eszme ugy világít a jövőbe, miként a világítótorony mutatja a menekülés útját viharos éjszakákon a buiba jutott hajósoknak. Szívünk és elménk egyaránt készek kell, hogy legyenek e tanítás befogadására, ami nélkül ismét csak homokra rakott lesz minden új békeépület.

De mi a római intelmet annál is inkább magunkévá tehetjük, mert az nemcsak hitünknek, hanem rajunk a jogról, igazságról és erkölcsről valótt hagyományos felfogásának is mindenben megfelel. Hiszen már több, mint négyszáz év előtt azt hirdeti a régi magyar jognak nagynevű összefoglalója a Tripartitumban (Verbóczy Hármaskönyve az ország szokásjogáról 1514.), hogy minden jognak alapja az igazságörzet (Justitia), amely uralkodik mindenek felett, az erények legfőbbje és sohasem változik, mindig ugyanaz marad. A Justitia pedig az a virtus morális, amelynek a jog már csak a megnyilvánulása.

A most folyó háboru a nyugati liberális-demokratikus és az új Európa megalkotására való hivatottságot magának követelő nemzeti szocialista-fasiszta eszmékörnek összecsapása volt. Egyik sem az ma már, ami volt, illetve aminek elindult. Rendszerek, intézmények nem is lehetnek megkövesülésekre ítéltek, mert nem az emberek vannak az intézményekért, hanem megfordítva, ez utóbbiak vannak az emberekért. Rendszerek, intézmények azonban csak akkor tehetnek meg az ember eszméjének, ha minden változásuk mellett is alapjukat változtatlanul a Róma által hirdetett eszmék középezik. Más alapja az új Európának sem lehet, ha nem akar a múltak hibáiba esni és hivatását valóban be akarja tölteni.

sát, Cherbourg kikötője előtt elsüllyesztettünk egy 10 ezer tonnás hajót. Angliában repülőink több repülőterre, tartályokra és a Themze tor-

kolatánál bombákat dobtak le, több helyen tüzet okozva. A hadműveletek során főképpen Celler vezérőrnagy tüntette ki magát." (R.)

Négy német hadsereg nyomul tovább előre Közép-Franciaországban

London. A francia rádió tegnap a következőket jelentette:

— A csata folyik és négy hadsereg áll ellen a németek előnyomulásának. Csapataink rendkívül fáradtak, de válságos helyzetükben bátran folytatják a harcot.

A francia rádió a következőkben közölte a vezérkar hivatalos harctéri jelentését, ame-

lyet kedden este adtak ki:

— Az ellenséges csapatok mélyen behatoltak Normandia és Bretagne vidékeire. Az ellenséges gyorsjáratú egységek elérték Cherbourg kikötőjét. Az ellenségnek sikerült Orleans mellett néhány hídfőállást létesíteni a Loire-folyón. A német csapatok a Jura hegy ség felé nyomulnak.

Németország nem siet a francia békekötéssel

Berlin. A német sajtóban hangsúlyozzák, hogy Németország feltétel nélküli kapitulációt kér Franciaországtól. Mindez tisztán látszik, ha figyelembe vesszük, hogy a fronton a hadműveletek tovább folynak, a németek lemondtak a sietségről és visszaemlékeznek a világháború eseményeire a fegyverszünettel kapcsolatban. A Wilhelmstrassen emlékeztetnek arra és ez a sajtó cikkeiből is kitűnik, hogy 1918. október 3-án éjjel a németek jegyzéket küldtek Wilsonhoz azzal a kérelemmel, hogy a további vérontás elkerülése céljából azonnal rendelje el a fegyverszünetet. Többszöri jegyzékváltás és a nyugati fronton való támadások szakadatlan folytatása után csak november elején érkezett meg a beleegyező válasz. Ezekre az eseményekre emlékezve indokolják azt, hogy a német támadás folytatódik Petain marsall kérelme után is. Általános a vélemény, hogy egyetlen elképzelhető követelés a feltétlen megadás, mert a német véderőnek a későbbi esetleges meglepetések ellen mindenképpen biztosítania kell magát. Másfelől Baudoin beszédével is indokolva látják a hadműveletek folytatását és szükség esetén egész Franciaország teljes megszállását.

Belgrád. (Rador.) A Politika berlini értesítése szerint Németország visszaköveteli Franciaországtól Elzász-Lotharingiát, Belforttal együtt, amely a világháború előtt nem tartozott Németországhoz. Német vélemény szerint azonban, akiknek a kezén van Belfort, az uralkodik az egész német-francia határ felett.

Az első hivatalos müncheni közlemény

München. (Rador.) Hitler és Mussolini müncheni tanácskozásáról, amelyen Ciano gróf, von Ribbentrop, Keitel tábornok és Roatto tábornok vettek részt, az alanti hivatalos jelentést adták ki:

— „A tanácskozás során a Duce és a Führer megegyeztek abban a tekintetben, hogy milyen magatartást tanúsítson a két szövetséges kormány a francia fegyverszüneti kérelemmel kapcsolatban.”

A Popolo di Roma értesítése a tengelyhatalmak feltételeiről

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: Rómában feszült érdeklődéssel várták azokat a feltételeket, amelyeket Hitler és Mussolini Münchenben megállapítottak. Érdekes és megbizhatónak látszó jelentést küldött a tárgyalásokkal kapcsolatban lapjának a „Popolo di Roma” müncheni külön tudósítója. Jó forrásból származó értesülések szerint a katonai biztonsági intézkedések mellett, amelyek az olasz és német haderő között

bizonyos területi felosztást vonnak majd maguk után.

a feltételek másik része annak megakadályozására fog szolgálni, hogy Franciaország továbbra is gazdasági támogatást nyújthasson Angliának, ebből a célból valószínűleg a következő feltételeket állapították meg:

1. Franciaország átadja a tengelyhatalmaknak az aranykészletét és külföldi hiteleit.

2. Franciaország átadja a tengelyhatalmaknak mindazon országok aranykészletét és külföldi hiteleit, amelyek Németországgal háborúban állnak vagy háborúban állottak, vagy Németország megszállta őket, ebben a tekintetben Lengyelországról, Norvégia, Dánia, Hollandia és Bel-

giumról van szó.

3. A háború folytatásához szükséges összes nyersanyagok átadandók. Ezek kőolaj, réz, molibden és mangán.

4. Biztosíték arra, hogy Franciaországban azonnal megindul az ipari termelés és a munkások visszatérnek a franciák által kiűzött vidékek gyáraiba.

5. Biztosíték arra, hogy Franciaország egész gazdasági, ipari, pénzügyi és kereskedelmi rendszerével alkalmazkodni fog az angolellenes blokádhhoz mindaddig, amíg Anglia ellen a háború tart.

A lap Genfen át érkezett jelentése szerint a tengelyhatalmak a Franciaországgal való békekötés után, biztosítani akarják maguknak azokat a támaszpontokat, amelyek az angol birodalom elleni háború továbbfolytatását megkönnyítik. Természetes az, hogy

Franciaország hadianyag készletének, hájójának s légihaderőjének átadását is követelik, ahogyan azt Franciaország 1918-ban követelte Németországtól. Vajon elfogadják-e Petain kormánya ezeket a javaslatokat? — Kérde a lap. Ha nem, akkor a háború kiméletlenül tovább folyik, ha pedig elfogadják, akkor a hadműveletek megindulnak Anglia ellen és a Földközi tengeren.

A francia rádió hivatalos ismertetője a helyzetről

London. A Reuter-ügynökség jelenti: A francia rádióban tegnap este a következőkben ismertették a katonai helyzetet:

— A keletről nyugat felé előnyomuló németek tegnap este a következő pontokat érték el. A Szajna alsó folyásánál a francia hadsereg Evreuxig és Chartresig vonult vissza. A harcok most Avranchesnél folynak. A második francia hadsereg, amely most a Loire mentén a Tours—Charite sur Loire—Bleis—Orléans vonalat és ezeknek a városoknak a Loiretől délre fekvő részeit tartja megszállva és egységes vonalat alkot, elkeseredetten harcol és súlyos veszteségeket okoz a Loiren való átkelést megkísérlő ellenségnek. Ezután következik az a hatalmas rés, amely Chateau Thierry és Tardenois városoknak az ellenség

Olasz haderőkkel akarnak egyesülni a Franciaországban előnyomuló német csapatok

Bordeaux. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: A német kormány közleménye nem tartalmazza a fegyverszünetre vonatkozó feltételeket. A fegyvert csak a feltételekben való megegyezés, illetve a meghatalmazottak megbeszélése után teszik le. A francia kormány azonnal intézkedett a meghatalmazottak kijelöléséről, függetlenül a német feltételektől s az ellenségeskedések

befejezésétől. Még napok telhetnek el azonban az ellenségeskedések beszüntetéséig. A német csapatok délkeleti előnyomulása arra mutat, hogy az olasz haderőkkel akarnak egyesülni. Ez még a fegyverszünet megkötése előtt meg fog történni. Eddig még nem ismeretes az olasz válasz a két nap előtt átvitt franciá jegyzékre,

Pétain tábornagy figyelmeztető felhívása

Bordeaux. (Rador.) A francia hivatalos jelentés közli, hogy az ellenség az arcvonal valamennyi pontján tovább folytatja a nyomást. Kedden estig nagyobb előrehaladást sehol sem értek el.

Berlinből jelenti a Stefani-ügynökség: A német rádióállomások közölték, hogy Pétain tábornagy napiparancsot intézett a francia hadsereghez és abban ellenálásra szólította fel a csapatokat. (Rador.)

London. (Rador.) A francia hadvezetőség rádió útján a következő üzenetet küldte:

Róma véleménye a különbékéről

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: A müncheni határozatokról olasz politikai körökben sem tudnak még semmit. A francia kormány részéről kijelentették, hogy ha a fegyverszüneti feltételek különösen kemények lesznek, Franciaország folytatja a harcot. A franciáknak azonban már semmiféle katonai lehetőségük nincsen. Jelenleg négy német hadsereg nyomul előre. Az egyik Normandián át Bretagne felé menetel, a másik a Loire vidékén Blois és Nevers között, a harmadik Burgundiában, a negyedik pedig a Jura mentén együttműködésre készül az olasz hadsereg alpesi csoportjaival. A Maginot-vonal összeomlottnak tekinthető, sőt ágyuinak százzal a németek javára dolgoznak és bombázzák az erővonal többi részét. A francia haderő az utóbbi öt nap alatt több mint 300 ezer foglyot veszített. Zsákmányként az egész francia hadfelszerelés fele német kézre került, a további egysége pedig megsemmisült.

Hitler vezérkancellár megérkezett a vezéri főhadiszállásra

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti „valahonnan Németországból”, hogy Hitler német birodalmi vezér Münchenből jövet ma délelőtt megérkezett a vezéri főhadiszállásra.

Német válasz Churchill beszédére

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti: Német politikai körökben Churchill tegnapi alsóházi beszédével kapcsolatban közlik, hogy az utolsó szót a német fegyverek fogják majd megadni. Churchill kijelentette, hogy egész Angliát védelmi táborra alakítják át. Az angol kormány a jelekből ítélve, úgy látszik, hogy elvesztette nyugalmát, mert elfelejtette, hogy csakis a meg nem erősített városok maradhatnak mentesek a légi támadásoktól. Anglia a totális háború felé halad, de ugyanakkor az angol kormány felelőssége népevel szemben még súlyosabbá vált.

által történt elfoglalása következtében keletkezett. Itt a németek tovább nyomulnak előre és elérték Neverst, majd tovább nyomultak egészen Autunig. Igen erős az ellenség nyomása Dijonnál. Itt az ellenséges csapatok kettéváltak, az egyik a Saon völgyében eljutott Chalon sur Saoneig, a másik a svájci határ felé nyomul előre és jelenleg nem lehet pontosan megállapítani, hogy meddig jutott el. A harmadik francia hadsereg, amely a Maginot-vonalat védte Montmedy-től Baselig és amelynek egy részét kivonták az állásokból újból felfejlődött, hogy újabb hadműveletekbe kezdjen, amit a legnagyobb titokban kell tartani. A negyedik francia hadsereget az Alpesek mentén a Saonnál nyílt rés betömésére használják fel.

Olyan jelentések érkeztek a francia hadvezetőséghez, hogy ellenséges fehér zászlós különítmények nagy előrehaladást tesznek anélkül, hogy harcolnának. Figyelmeztetjük a francia és angol egységeket úgy a vizen, mint a tengeren és a levegőben, hogy fegyverszünet még nincsen és a fegyvereket nem tettük le. Csak tárgyalások indultak és ezért mindenkinek kötelessége az ellenállást folytatni

Beyruthi. Mittelhauser francia tábornok, a szíriai francia hadsereg főparancsnoka, aki Weygand után vette át a közelkeleti francia haderő főparancsnokságát, tegnap napiparan-

csot adott ki. A napiparancs a következőképen hangzik:

— A közelkeleti francia szárazföldi, légi és tengeri haderő tovább folytatja a küzdelmet.

Száz német repülőgép támadása Anglia — angol légitámadás német városok ellen

Kölnből jelent a DNB: Junius 18-ra virradó éjszaka ellenséges repülőgépek támadást intéztek Köln ellen. Két polgári lakos életét veszítette, többen megsebesültek. Néhány magánházat szétromboltak és több épület megrongálódott. (R.)

London. Kedden zajlott le — mint a légügyi minisztérium jelent — a háború tartama óta a legnagyobb szabású német légitámadás Anglia ellen. A légitámadás négy órán át tartott. Több grófságban bombákat és gyújtóbombákat dobáltak alá. A lakosság a légoltalmi menedékhelyekre

húzódt. Az anyagi kár jelentéktelen. 11 polgári személy meghalt, 14 megsebesült. A légelhárító ágyúk 7 támadó repülőgépet lőttek le.

Keddről szerdára virradólag az angol királyi légihaderő gépei folytatták támadás-sorozatukat Németország katonai célpontjai ellen. Bombázták Aachent és Hamburgot. Hamburgban felrobbantották a legnagyobb német benzinkraktárt. A robbanás után tűz keletkezett és a lángok 700 méter magasságra csaptak fel. Hasonló légitámadás folyt le Lombardia felett is.

Olasz repülőek elsüllyesztettek egy tengeri aljárót

Róma. (Rador.) Az olasz főhadiszállás nvolcadik számú harctéri jelentése így hangzik: Repülőgépeink elsüllyesztettek egy ellenséges tengerialjárót. Északafrikában a helyzet változatlan. Keletafrikában egy angol különítmény, amelyet harcikocsik támogattak, olasz zászlót lengetve megkísérelte, hogy vonalainkba bejusson. Ellenállásunk következtében szétvertük a tá-

madókat. Repülőink megtámadtak ellenséges légitámaszpontokat és ott 3 repülőgépet megsemmisítettek. Az ellenséges repülőek egy falut bombáztak, ahol három asszonyt és több gyermeket megöltek. A Liguriai és piemonti ipari központokra is bombákat dobáltak, de csak kevés kárt okoztak.

Gibraltár visszaadása mellett tüntettek ismét a spanyol fallangisták

Barcelona. (Rador.) A Német Távírási Iroda jelentése szerint a fallangista diákok ismét tüntettek Gibraltár visszaadásáért. Tanger elfoglalása alkalmával a középületek zászlódszt öltöttek.

Átlépte a spanyol határt a francia szenátus elnöke

Madrid. (Rador.) Janneney, a francia szenátus elnöke Irunnál átlépte a spanyol határt. Utjának célja Lisszabon.

San Sebastian. (Rador.) Az ideérkezett menekültek között van Rotschild báró. Malvy volt belügyminiszter, valamint a francia és belga parlament több képviselője is.

Tovább tart a francia menekülők ösznlése Svájcba

Bern. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelent: A francia menekültek ösznlése tovább tart Svájc felé, ahol a legszigorubb ellenőrzésen kell, hogy átsessenek. A menekülők sűrű körülmények között érkeznek a határra, legnagyobb részük nő, gyermek és agastyán. Eddig egy motorizált különítmény kétezer katonája érkezett egy tábornok vezetésével Svájcba és velük együtt mintegy 50 tehergépkocsi. A franciák a svájci határ közelében levő Montdor alagutat Valorbocól nyugatra felrobbantották s ezzel megszakadt Lausanne pályaudvarával a vasuti összeköttetés.

Róma. A Popolo di Roma genfi jelentése szerint Leon Blum volt francia miniszterelnök, tegnap délután egy hatalmas gépkocsival átlépte a svájci határt és a genfi tó partján levő villájába vonult vissza.

Hazaszállították az angol katonákat Franciaországból

London. (Rador.) A brit expedíciós haderő sok katonáját kedden éjjel átszállították Franciaországból az egyik angliai kikötőbe. Az átszállítás mindenféle hajók, sőt nagyobb csónakok segítségével történt. Ezek az angol csapatok Páristól délnyugatra harcoltak.

„Nagybritannia mint európai örödmény“

Newyork. (Rador.) Az amerikai lapok teljes részletességgel közzik Churchill kedden elmondott beszédét és vezércikkeikben foglalkoznak azzal. A Newyork Herald Tribune cikkének címe „Nagybritannia, mint európai örödmény“ és ebben azt írja, hogy a német motorizált osztagok nem uszhatnak át a La Manche-csatornán és a legnagyobb akadály, amivel Németország vajaha is találkozik, továbbra is Nagybritannia marad.

A Reuter-ügynökség jelent: Stimson volt kül-

ügyi államtitkár rádióbeszédet mondott és hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok szempontjából mennyire fontos az európai háború folytatása. A szövetségesek helyzetének megkönnyítése céljából Stimson javasolta a semlegeségi törvény törvény megszüntetését, továbbá azt is, hogy az angol és francia hadihajók felkereshessék az ame-

Repülőgépeket, motorokat és hadianyagokat szállít az USA Angliának

Washington. (Rador.) A Reuter-iroda jelent: A haditengerészeti minisztérium az angol-francia vásárló bizottság rendelkezésére bocsátott több építés alatt álló tengerialjárót, amelyek a közeljövőben elkészülnek. A hajógyárak ezek helyett újabb típusú buvárhajókat fognak szállítani az amerikai haditengerészetnek.

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelent: A brit repülésügyi miniszter bejelentette, hogy a detroiti Ford-gyár elé szerződést terjesztettek 6000 motor gyártására. A gyártás egy

Ausztrália és Kanada rendkívüli intézkedése

Melbourne. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelent: Menzies miniszterelnök rádióbeszédében közölte, hogy az ausztráliai parlament csütörtökön összehívják, hogy megvizsgálják azokat a törvényjavaslatokat, amelyek minden nemzeti erőközpontjára vonatkoznak. A kormány felhatalmazást fog kapni arra, hogy minden vagyont igénybevehessen és ellenőrizhesse a munkásokat és munkaadókat. Az egyetlen korlátozás az lesz, hogy az országon kívül történő katonai szolgálatra sorozni nem szabad.

Ottavából jelentik: Mackenzie King miniszterelnök az alsóház ülésén kijelentette, hogy Kanada teljesen azonosítja magát Angliával és tovább folytatja a háborút Németország ellen. Kanada megsokszorozza erőfeszítéseit és ennek érdekében igénybeveszi a közvagyonot és minden emberre kiterjeszti a kötelező munkaszolgálatot. Éppúgy, mint Angliában, Kanada területén is minden vagyont, értéket és emberi munkaerőt a háború szolgálatába állítanak. (Rador.)

Newyork. (Rador.) Ottavai jelentés szerint Kanadában bevezetik az általános védkötelezettséget. Mackenzie King miniszterelnök

Következő műsor:

**HANS ALBERS
és CHARLOTTE SUSA**

Izgalmas, érdekesítő filmjük Kanada vadregényes vidékén

2-3

ARTIN
dragée
biatosan hat

rikai kikötőket és dokkókat, hogy azokat ott kija-víthassák és végül minden lehető szállítást eszközhessenek Anglia számára.

Az USA nem enged meg nem amerikai nemzet újvilági birtokának átadását

Washington. (Rador.) A Német Távírási Iroda jelent: Tegnap a szenátus 382 szavazattal egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, amely szerint az Egyesült Államok nem engedik meg nem amerikai nemzet birtokának átadását egy másik nem amerikai nemzetnek a nyugati félgömbön.

Katonai övntézkedések Mexikóban

Mexikó. (Rador.) A Német Távírási Iroda jelent: Cardenas köztársasági elnök elnöklétével a minisztertanács elhatározta, hogy rendkívüli ülésre hívja össze a kongresszust és ennek során a következő törvényjavaslatokat terjeszti be megszavazás céljából. 1. A katonai szolgálat bevezetése. 2. Nemzetvédelmi tanács megalakítása. 3. A petroléum-ipar megszerzése. 4. A vasuti vonalak vedelme.

hónap múlva, a szállítás a jövő év elején kezdődik meg.

Newyork. Az Egyesült-Államok továbbra is folytatják hadianyag szállításaikat a szövetségeseknek. Most indult utnak 15 zsebtorpedó hajó és tíz torpedóromboló. Az Amerikában tartózkodó angol megbízottak a mai napon szerződést írtak alá a Ford üzemmel, amely szerint Ford kötelezte magát, hogy 1941. január elsejéig 7000 Rolls-Roys motorral ellátott repülőgépet szállít Angliába. A szállítás első részlete — 1000 repülőgép. — tíz napon belül érkezik Európába.

ezzel egyidejűleg bejelentette, hogy az első kanadai expedíciós hadtest megérkezett Izland szigetére.

Wellington. Újzeeland kormánya elrendelte a kötelező katonai szolgálatot. Expedíciós hadsereget szerveznek, pilótákat, műszerészeket és megfigyelőket képeznek ki.

L'oyd George helyet kap a brit kormányban

London. (Rador.) Erősen tartja magát az a hír, hogy a volt Chamberlain kormány tagjai, akik a jelenlegi kormányban is tárcát viselnek, hamarosan lemondanak és Lloyd George nemsokára fontos tárcát kap.

A Daily Mail Churchill kormányelnök be-

URANIA mindig vezet 5, 7.15, 9.30

Mindenki filmje! Mindenki nézze meg, az

1939.es szovjet-olimpiászt

100.000 sporoló káprázatos mutaványa.

Háborus Ufa-Journal. Páris körülzárása

CANITOGA

SZÍNHÁZ

A Thalia operettegyüttesének bensőséges sikerű bemutatkozója Aradon

szédét kommentálva kiemeli, hogy a beszédben a kormányelnök kormányváltásra engedett következtetni. Az Evening Standard hozzáfűzi még ezzel kapcsolatosan azt is, hogy a parlamenti képviselők egy csoportja jelent meg a miniszterelnöknél és átnyújtották neki azt a kormánynévsort, amely az átalakulás után iránvitaná Anglia ügyeit és ebben az összeállításban fontos szerepet kapott Lloyd George is.

London. (Rador.) Sir Kingsley Wood pénzügyminiszter az alsóház tegnapi ülésén felhívást intézett mindazokhoz, akik vagyonnal rendelkeznek hogy kamat nélküli kölcsönt bocsássanak a kormány rendelkezésére katonai célokra. Ezeket a kölcsönöket az ellenségeskedés megszűnése után 3 hónappal fogják visszafizetni.

Rigába érkezett a Szovjet helyettes külügyi népbiztosa

Riga. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenteti: Dekanosov szovjet külügyi népbiztos helyettes repülőgépen Rigába érkezett, hogy együttműködjön a lett hatóságokkal a rend fenntartásán és az új kormány megalakításán. A szovjetcsapatok megszakítás nélkül érkeznek Lettorszárba. A lett zsidók megkísérelték, hogy rendezavarást okozzanak, amikor lelkesen ünnepezték a bevonuló szovjetcsapatokat. Ez a kísérletük azonban visszataszítással találkozott a szovjetcsapatok körében, a melyek parancsukkal értesítették a lett hatóságokat, kérve, hogy akadályozzák meg az ilyen tüntetéseket, amelyek csak arra alkalmasak, hogy az ország belső békéjét zavarják.

Baloldali szociálista kormány Litvániában

Kaunas. (Rador.) Gedvilas, az új belügyminiszter átvette hivatalát. A német távirati iroda jelentése szerint az új kormány tagjai Galvanauskas pénzügyminiszter kivételével a volt szociálista néppárt baloldali csoportjának tagjai.

Eszt-szovjet katonai egyezményt írtak alá

Tallin. (Rador.) Uluots miniszterelnök kedden rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy a szovjetcsapatok Észtországban való elhelyezése és más ezzel kapcsolatos kérdések rendezése céljából Észtország és a Szovjet-Unió június 17-én Narvában katonai egyezményt írt alá. Főfeltevések és kihívások elkerülése céljából Észtország polgári lakossága az egyezmény értelmében köteles fegyvereit beszedtetni.

Németország nem avatkozik a Balti államok ügyébe

Berlin. Oroszországnak a Balti-államokban folytatott tevékenységét itt nem tekintik különleges jelentőségűnek, hanem megállapítják, hogy ez Oroszország belügye és Németország teljesen korrekt magatartást tanúsít a Ribbentrop-Molotov megbeszélések alapján. Németország tiszteletben tartja az orosz érdekek demarkációs vonalát, amely a Memeltől a Sanig terjed. Németországnak a balti élettérben csak gazdasági érdekek vannak, a melyeket az orosz akció semmiben sem zavar.

Moszkvába készül a török külügyminiszter

Belgrád. (Rador.) A Politikának jelentik Ankarából, hogy elterjedt hír szerint Szaradzoglu török külügyminiszter rövidesen Moszkvába utazik. Ezt a hírt még nem erősítették meg.

Japán és a Szovjet megegyeztek az összes vitás kérdéseikben

London. A Reuter távirati iroda jelenteti: Ankol politikai körökben nagy figyelmet keltett az a jelentés, amely szerint Szovjetország és Japán megegyeztek a közöttük fennállott összes vitás kérdésekben. Londonban úgy látják, hogy a Szovjet ezzel az elhatározásával a Távolkeleten tisztázni akarta a helyzetet. Moszkva Európában szabad kezet akar nyerni és nyugodtan végrehajtani a Balti-államok megszállásával megkezdődött akcióját. Ezért kellett biztosítani azslai határát.

Az igazi élmény erejével hódította meg Arad nagygényű színházbajró magyar közönségének szívet a kolozsvári "Thalia" színtársulatnak pompás operettegyüttese, amely — sajnos — rövidre szabott vendégszereplését Aradon szerdán kezdte meg a Kulturpalota nagytermében. Az egész európai magyar nyelvterületen előnyösen ismert kitűnő színtársulat operettegyüttese — mint meggyőződhetünk róla — értékben méltó kiegészítője a nálunk már megszeretett drámai együttesnek és a tegnapi forró siker, mellyel a nagyközönség a szívébe fogadta az operett-erdélyi magyar művészeit, joggal ébreszthette mindenkiben azt a reményt, hogy az együttes tagjai külön-külön és együttesen, a társulat minden dekoratívításával együtt, még számos kedves élményforrássá válik számunkra az aradi vendégszereplések során.

Szilágyi László és Beck Miklós "Pozsonyi lakodalom" című operettejének előadása a hejli színpad adottságait szerencsés izléssel és ötlettel megoldva került bemutatásra. A káprázatosan pompás toalettek, továbbá a ragyogó tömegjelentek összehatásai tökéletes illuziót keltenek. A darab kiállításának nálunk szokatlanul gazdag valóság-szerűsége és az együttes minden tagja, a gondos rendezői kéz összefogása nyomán éppoly harmónikusan teremtetje meg a Mária Terézia korában játszódó romantikus szerelmi történet illuzióját, mint amilyen tökéletességgel a társulat zenekara életteliessen adja vissza Beck Miklós magyaros melódikájában gazdag partitúráját.

A szereplők mindgyikéről csak a legnagyobb dicséret hangján lehet megemlékezni. Az operettegyüttes minden egyes tagja vajóban kiváló és művészi nyújtott. A primadonna, Krémer Mancsi, Mária Terézia szerepében a nagy toalettek egész sorát vonultatja fel. Külön ki kell emelni második felvonásbeli diszruháját. Királylány volt. A toalettek egyik legszebbike a pacsirta-hangu Kovács Kató gyönyörű, himzett matyó-ruhaköteménye volt. Krémer Mancsi, a társulat több tagjával egyetemben, meleg szerepettel fogadta a közönség, mint régi, kedves ismerősét. Sándor Stefi kacagató, édes bécsi humort hozott ki a

kis bécsi mosó lány szerepéből. Egész lénye csupa vidámság, csupa temperamentum. Kovács Kató úde fiatalága, ragyogóan iskolázott, bársonyos finomsága hangja, bájos megjelenése és határozott tehetsége nagy értéke az együttesnek. A nő szereplők közül még ki kell emelni Báza Évát, a kitűnő táncművésznőt, aki az ötletes prologus adta elő nagy rutinnal, továbbá Czoppán Florit és a Thalia összes női szereplőit, aki az operettegyüttesbe egészen illeszkedtek be. A férfiak sorában Gróf László — aki egyébként az operett szakavatott rendezője is — a császárnő férjének alakjában hódító, elegáns nagyherceg volt. Ditrói Béla, mint gálans testőr, hadnagy lágy, behizelgő hangjával lopta be magát az aradi hölgyközönség szívébe. A humorról Csóka József, a kiváló buffó gondoskodott, de hasonlóképpen nagy sikere volt Fülöp Sándornak, Szendrey Mihálynak is, vajamint Réthely Ödönnek. Művésziesen oldotta meg szerepét Borovszky Oszkár és illuziót kelítő volt Csengeri Aladár, Kulcsár László, Dancsó György és általában minden szereplő művész megérdemelte a közönség meg-megújuló elismerését.

A kitűnő zenekart Stefanidesz József karnagy vezényelte és az ő személye már biztosíték volt a zeneszámok élvezetes előadásának. A rendezés, amely Gróf László érdeme, hibátlan volt és a bemutatkozó közönsége minden tekintetben meglegegedetten távozott a fővárosi nivóju előadásról.

A "Pozsonyi lakodalom" aradi premierje, amely a Thalia bemutatkozó estje volt, olyan forró és megérdemelt sikert aratott, amilyen Arad színházi életében jólesően hat és bizalmat ébreszt a színészekben, akik a legnemesebb művészi eszközökkel szolgálják a magyar színházbajró közönség igényeinek maradéktalan kielégítését és egyben nihentető szórakozást nyújtanak néhány órára. Továbbra is forró sikert kívánunk a Thalia operettegyüttesének e nagyvonalu bemutatkozó után.

G. L.

Nagy sikerrel mutatkozott be a Kulturpalotában a Thalia operettegyüttese

Amint az előrelátható volt: a Thalia kitűnő operettegyüttese rendkívül siker mellett mutatkozott be Arad közönségének. A közönség ugyszólván az első jelenettől az utolsóig sorozatosan juttatta kifejezésre spontán elragadtatását, amely nemcsak a szereplő színészeknek, hanem a fővárosi színvonalon álló kiállításnak, rendezésnek és a nagyszerű zenekarnak is szólt. Szilágyi László és Beck Miklós remek nagyoperettje. a

POZSONYI LAKODALOM.

mint eddig bárhol, úgy Aradon is rendkívüli sikert aratott. A szórakoztató, uiszerű cselekmény, annak briliáns humora, kedves légköre, a gyönyörű muzsika, a sok látványosság, tánc itt sem maradhatott hatás nélkül. A

Ma, csütörtökön délután 5 órakor Dörmögő Dömötör gyermek-előadás — olcsó helyárrakkal

A gyermekvilág nagy öröme, ma csütörtökön délután 5 órai kezdettel gyermekelőadást tart a Thalia. Ennek során a Dörmögő Dömötör című énekes, táncos, zenés gyermekdarab kerül színre, nagyon olcsó helyárrakkal. Minden gyermeknek ott kell lennie ezen az előadáson. Jegyek elővételben a Kulturpalota pénztáránál, d. e. 10—1. d. u. 4—7-ig.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök délután 5: Gyermekelőadás „Dörmögő Dömötör“ (olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök este 9: Pozsonyi lakodalom.
Péntek este 9: Pozsonyi lakodalom.
Szombat délután 5: Iglói diákok (olcsó helyárrakkal).
Szombat este 8: Pozsonyi lakodalom.
Vasárnap délután 3: Tul a nagy Krivánon (olcsó helyárrakkal).
Vasárnap délután 6: Pozsonyi lakodalom.
Vasárnap este 9: Piros bugyelláris, Csepregy Ferenc halhatatlan népszínműve.

CORSO nváron is nagy filmeket hoz! Nyitott tető!

MA PREMIER!

Az amerikai filmgyártás gyémánttílmje;

3 (mérs.), 5, 7.15 és 9.30 órakor

FEHÉR BÖRTÖN

A romantikus és befeládosó szerelem épsza.

Florence Rice, Mary Howard, Buddy Ebsen, Una Merkel. — Rendkívüli új francia és német híradók

Sikeresen érettségizett az aradi katolikus főgimnázium valamennyi végzettje

Befejeződtek a Moise Nicoara-liceumban az érettségi vizsgálatok — Összesen tizenhatan jelentkeztek a tegnapi nap folyamán és valamennyien sikeresen vizsgáztak

Tegnap fejeződtek be a „Moise Nicoara” liceumban az érettségi vizsgálatok. E nap is hasonló sikeres érettségi eredményeket hozott, ugyanis a 16 jelenlévő közül mindegyik átment, köztük a katolikus főgimnázium nyolc növendéke. Az átmentek névsora: Stein István, Steinhübel Zoltán, Tocai Cornel, Török Péter.

Werner István, Vuculescu Nicolae, Zimmermann László, Berthe László, Bihacsy Dezső, Ficzav Dénes, Kalós Gyula, Prasz János, Raphael Pál, Soltz László, Endrédi László és Tagányi István. Ilyen jó érettségi eredményre nagyon régen nem volt példa. A jelentkezők 95 százalékát nyilvánította érettnak a bizottság.

Kettős halálos tragédiát okozott a pécskai Lacsán-fivérek szerelmi versengése

Testvérgyilkosságot követett el a vetélytárs fivér, majd átvágta a saját torkát, miután összeszurkálta a rámaradt menyasszonyt

Megdöbbenő hármass szerelmi-tragédia híre érkezett az elmúlt éjszaka Aradra, illetve Pécskára, az ottani jómodu Lacsán gazdálkodó családjához Nagyszebenből. A hírt az aradi rendőrség továbbította a pécskai gazdálkodónak és a szükséges jelentés csupán arról adott hírt, hogy Lacsán Sándor és Lacsán János, a család Szebenbe szakadt két fiatal iparos tagja szerelmi tragédia áldozataivá lettek és mindkettő meghalt.

Az értesítés vétele megdöbbenette a hozzátartozókat, mert nem tudták elképzelni, hogy a két teljesen egészséges, életerős fiatalemberrel mi történhetett; milyen módon és milyen körülmények között vesztették életüket? Nyomban a szebeni rendőrséghez fordultak, ahonnan telefon-érdeklődésükre megrázó sorstragédia részletei bontakoztak ki.

A két Lacsán-fivér: Sándor és János évekkel ezelőtt költöztek el Pécskáról, szülei házából, Nagyszebenbe, ahol kosárfonó-műhelyt nyitottak. A kis üzem virágozni kezdett, úgy hogy házat vásároltak és egy kis vagyonkára tettek szert. A két fivér nemcsak, hogy jól dolgozott, de meg is értették egymást és így ennek tudható be, hogy még a mai nehéz viszonyok között is jól ment üzletük.

Az egyik fivérnek menyasszonya volt és — mint később kiderült —

a másik fiu beleszeretett a fiatal leányba.

Egyre jobban romlott a viszony emiatt ket-

tjük között, míg végül vasárnap délután a két testvér ököre ment. Lakásukban, mely egy Oanei-uccai házban volt,

élet-halál harc folyt le a két testvér között, melynek során egyikük egy borotvával halálos sebet ejtett fivérére. A testvérgyilkos még rendelkezett annyi lelkierevével, hogy megmosta véres kezét, zsebrevágta a gyilkos szerszámot és eltávozott hazulról, lezárva maga után az ajtót.

A borzalmas bűntény elkövetése után egyenesen az előzvegült menvasszonyhoz sietett, akivel két napon keresztül szórakozott együtt. A második nap éjszakáján Lacsán ráébredt kegyetlen tettének borzalmasságára és maga határozta el büntetését. A város közelében egy kis szállodában szobát bérelt és

amikor egyedül maradt a szobában a leányval, nekiment és késével súlyos sebeket ejtett rajta. Amikor azt látta, hogy a szerencsétlen leány véresen összeesik, borotvával elvágta saját nyakát s holtan zuhant a földre.

A leány kétségbeesett kiakozására a szálloda személyzete berohant és a szörnyű bűntényről értesítették a rendőrséget. Egy detektív nyomban Lacsán lakására sietett, hogy az otthon lévő fivért értesítse a történetekről. A detektív a kopogásra nem kapott választ és midőn rosszat sejtve felnyitatta a lakás ajtaját, vértócsában, holtan találta a meggyilkolt Lacsán fiút. A rémregénybe illő testvérgyilkosság részleteinek kivomozására megkezdődött a vizsgálat.

Felüggasztették

a Magyar Feltalálók Szövetségének működését József Ferenc főherceg kérte a szövetség ügykezelésének felülvizsgálását

Budapest, Feltűnő bonyodalom középpontjába került egy közérdekű intézmény, melynek hosszú éveken keresztül dr. József Ferenc főherceg volt a diszelnöke. Több magyar feltaláló kezdeményezésére hét évvel ezelőtt, 1933-ban megalakult a Magyar Feltalálók Országos Szövetsége. A szövetség célja az volt, hogy egy erkölcsi testület által fokozottabban védelembe vehetők a magyar feltalálók találmányait, elősegítsék munkásságukat és érdekeiket lehetőleg külföldön is figyelemmel kísérik. A nemesszándékú testület megalakulásakor diszelnökül a legelőkelőbb magyar feltalálót, József Ferenc főherceget választották meg. A szövetség tagjai legnagyobb meglepetésére működött az elmúlt esztendőig, amikor a többi közülethez hasonlóan itt is őrsgváltás történt.

Az új vezetőség a tisztán érdekképviseleti szervet politikai szempontok szerint kezdte kormányozni.

ami a régi kipurált embereket sorban elkedvetlenítette. Ezek egymásután nyújtották be lemondásukat és később a feltalálók érdekeinek ügyvitelében is visszaesés mutatkozott.

Elmulasztották a találmányi versenyek megtartását, ami igen érzékenyen érintette a szövetség tagjait.

Mivel az ipari vállalatok ezekre a versenyekre díjakat szoktak kifizetni, maguk adnak megoldandó problémákat a feltalálókknak, sőt a díjat nyert feltalálót az ipari vállalatok több esetben alkalmazni is szokták.

Utóbb az alapszabályok betartása, gyűlések

összehívása körül is mulasztások történtek és a tagok már a belügyminisztériumhoz akartak fordulni, mikor váratlan fordulat történt.

A tagok elégedetlensége ugyanis tudomására jutott a szövetség diszelnökének, dr. vitéz József Ferenc főhercegnek is, aki

a tagokat megelőzően elhatározó lépésre szánta el magát. Kérelmekkel fordult a belügyminiszterhez, hogy a Magyar Feltalálók Országos Szövetségének ügykezelését vizsgálják felül, helyiségeit zárják le és iratait foglalják le.

A feltűnő kérelmet József főherceg azzal indokolta, hogy tapasztalata szerint a Szövetség alapszabályait nemcsak a tagok, hanem az elnökség egyes tagjai is különféleképpen magyarázzák és gyakorolják. Az ügykezelés felülvizsgálásának tehát az volna a célja, hogy ezekben a vitás kérdésekben egységes állásfoglalás alakuljon ki.

A főherceg kérelmének a belügyminiszter helytadott és a Szövetség helyiségeit és iratait már le is pecsételte.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM 20-10.

Zsufolt házak mellett folytatódik a nagy siker!

MA: 3. 5. 7.15
és 9.30 órákor!

LA JANA, az európai szépségű, világhírű bécsi táncosnő leg-zebb és legnagyobb filmje:

RIO CSILLA

Főszereplők: Gustav Diessi, Paul Otto, Fritz Kampers, Max Gülstorff,

Ufa és Paramount journalok a legújabb háborus eseményekkel!

A HABZÓ FOGPÉP

Arad érdekes vendégei:

Amerikai geológusok kutatnak új petroleum-telepek után Munteniában

Mistress Walton: magyar asszony

A Központi-szálló előcsarnokában hatalmas kofferok nyugszanak az egyik sarokban. A bőröndökön vékony porréteg rakódott le, a kis kézitáskák és vadonatúj tenniszűtők burkojtajain is meg látászik az út pora. A csomagokon az Egyesült Államok csillagos lobogójával díszített kis szálloda címkek láthatók. A külföldi podgyász tulajdonosok keddről szerdára virradó éjjel érkeztek Budapest-ről Aradra. Két fiatal amerikai geológus és egy műszerész operatőr. Mindhármán a Standard-Oil megbízottjai, akik olajkutatóra alkalmas földtan vizsgálatokat tartanak Európában különböző országokban, köztük Romániában és Magyarországon is. A határon M. M. Weinberg, a Román-Amerikai Kőolajtársaság bucaresti-i központi felügyelője fogadta az amerikai szakembereket és lapunk munkatársának kérdésére a szállodai szobában a következőket mondotta:

— A két amerikai geológus: George Goodrich Walton az amerikai Indiana állambeji Atlantából és C. B. Scott Oklahomából, Warren Alexander Yorkstowni műszerész operatőrükkel együtt érkeztek Magyarországból Romániába. Mindhármán a Texas állambeli Hustonból érkeztek két évvel ezelőtt Romániába, ahol Ploesti környékén eredményes kutatásokat végeztek és számos kútat fúrta. Romániai kutatásuk alatt arról értesültek, hogy Magyarországon egy alkalommal kőolajra bukkantak. Ez mintegy hat hónappal ezelőtt történt. Fel is utaztak Budapestre, ahol az illetékes magyar hatóságokkal folytatni tárgyaltak, majd Dunaföldváron és Zalaegerszegen kőolajkutatókat végeztek. Mindkét helyen kőolajkutatókat fúrta, amelyek naponként 35 tonna petroleumot adnak. Miután magyarországi kutatásaikat elvégezték, most újra átjöttek Romániába, hogy itt folytathassák munkájukat.

— Hol fognak kutatásokat végezni? — kérdezzük érdeklődve.

— Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy Muntenia egyes részein. Hogy hol vannak ezek a helységek, vagy hogy hova fognak bennünket kiküldeni, azt csak bucaresti-i megbeszélésünk után tudjuk meg. Ugyanis ott vesszük át a Román-Amerikai Kőolajtársaság központi bizottságának rendelkezéseit.

Majd amerikai vendégeire áttérve, emondja, hogy George Goodrich Walton, hosszú, szőke, fiatalember mindössze 29 éves. Fejeségét is magával hozta, aki fiatal budapesti származásu magyar asszony.

Beszélgetésünk közben az előcsarnokban találkoztunk Goodrich Waltonnal és csinos, karcsú, szőke feleségével. A fiatal, feltűnő szépségű nő tört magyarsággal adta tudunkra, hogy férje igen sokat dolgozik... Látták Szekesfehervárt, Zalaegerszeget, Miskolcot és Budapestet, mosolyog és nagyon örült, hogy hazáját ismét láthatja...

Az amerikaiak csütörtök reggel folytatják munkájukat Bucarestibe. (Sz. 1.)

ARADI KOZLONY

Egyetemes Magyarországi Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Évi... 340 Ft // Negyedévi 210 Ft
Havi... 420 Ft // Egy hó apra 70 Ft

Régi marék

Zichy Nándor gróf (1829—1911). — aki 1884-ben megalapítója és egyik vezetője volt a keresztények és a zsidók közötti házasságról szóló törvényjavaslat ellen harcoló pártjának, majd 1896-ban létrehozója a katolikus érdekeket képviselő „Alkotmány” című naplónak, amely a forradalmak alatt szünetelt, majd 1919-ben, az osztrák elnyomás idején, 1863-ban „A Hon”-ban megjelent „Alapkérdésünk” című cikke miatt hátrányos intézkedést szenvedett Jókai Mórral (1825—1904.) A Hon akkor szerkesztőjével és a magyar represszió nagy mesterével, A szigorú ítélet még a gróf rangjától és a kamarási méltóságától is megfosztotta, úgy hogy trólián Zicsi-nek írta magát. Ezért barátai nagy emlegették, hogy ő az ország leggazdagabb parasztja.

Zichy és Jókai később az 1867. utáni években a közös szenvedéseiből származó kapcsolatok ellenére is politikai téren mindig szemben álltak egymással. Jókai állandóan támadta lapjában, az „Igazmondó”-ban Zichy politikáit, Zichy azonban ezek egyáltalánban nem izgatták, tovább haladt a kiltzött úton.

Egy napon Zichy arról értesült, hogy Jókai lapjával már megint vészesen került. Nyakig uszott az adósságban nyomdászok, meg a munkatársak zaklatók fizetésükért. Zichy ekkor ügyvédjét arra utasította, hogy tudja meg: mennyi Jókai lapjának az adóssága és hogy mennyi pénzre volna szükség talpraállításhoz.

— Meg akarja magának szerezni a lapot Méltóságod, hogy elhallgatassa a támadásokat? — kérdezte az ügyvéd.

— El, de hogy is! — vágott közbe a gróf. — Ki akarom fizetni az adósságot talpra akarom állítani a lapot, Jókainak azonban nem szabad azt megtudnia, hogy a pénzt én, az ellenfél adtam, mert ez feszélyezné ki. Azt akarom, hogy csak támadjon tovább.

— Nem értem, Méltóságodat! — válaszolt az ügyvéd.

— Pedig nagyon egyszerű a dolog! — szökt Zichy. — Először is együtt raboskodunk, azután az ember megbecsüli azt az ellenfelet, aki meggyőződésből támad, még ha kemény is a támadás s végül egy jókai nem hagyhat cserben az ellenfele, ha már a barátai megelégedtek róla.

Ílyen nemesen gondolkozó ellenfelek voltak a régi időkben!

Dr. PANKA KÁROLY

— ZÜRICH TÖZSZEZARLAT: Páris nincs jegyezve, London 15.90, Newyork 445.25, Milánó 22.50, Berlin 178.25, Varsó 90, Belgrád 10.00, Bucuresti 2.25.

— II. CAROL KIRALY HORIA SIMU TANART FOGADTA KIHALLGATÁSON. Bucurestiből jelentik: A főudvarnagyi hivatal jelenti: Őfelsége II. Carol király kihallgatáson fogadta június 18-án Horia Simu tanárt.

— Magyar-német gazdasági tárgyalások. Budanestről jelentik: A német-magyar gazdasági tárgyalások június 25-én kezdődnek. A tárgyalásokon résztvevő bizottságot német részről Claudius magyar részről pedig Nickl Alfréd meghatározott miniszter vezeti. Claudius jelenleg Rómában tartózkodik és ott folytat tárgyalásokat és így amennyiben római tárgyalással huzamosabb időt vennének igénybe, esetleg a magyar tárgyalások megkezdésének időpontja pár nappal kitolódik.

— Könyvajándékot küldött a német ifjuság az országmozgalomnak. Bucurestiből jelenti a rádió: A német követségen Baldour von Schirach, a német ifjuság vezetője, ünnepélyes külsőségek között adta át a német ifjuság könyvajándékait. Fabritius német követ a német és a román ifjuság megértő barátságáról beszélt. Baldour von Schirach a német ifjuság üdvözlését tolmácsolta. Az üdvözlő beszédekre Sidorovici országparancsnok válaszolt.

— Horthy Miklós magyar kormányzó ünneplése. Budapest. (Rador.) Egész Magyarországon megünnepelték Horthy Miklós kormányzó születésének 72-ik évfordulóját. Minden temolomban istentisztelet volt, amelyen megjelentek a hatóságok képviselői és óriási tömeg. A városokat és a falvakat fellobogózták, a lapok ünnepi számot adtak ki és méltatják Horthy admirális építőtevékenységét, Hitler kancellár üdvözlő-táviratát küldött és ezenkívül még számos távirat érkezett külföldről.

— Aga khán végleg Svájcba költözött. Genf-ből jelentik: Aga khán, a világ egyik leggazdagabb embere, Párisból Genf-be érkezett. A maharadzsa végleg áttette lakhelyét a francia fővárosból Svájcba.

— HELYSZINI KÖZVETÍTÉS... Minden este 7 órakor (német idő szerint) a német rádióhallgatók a fronttól hallgathatnak helyszíni közvetítéseket Gránátok üvöltését, bombák zuhanását golyók lövését, tankok menetelését, tiszták hallgatják a rádióhallgatók. A mikrofont a front első vonalában állítják fel. A közvetítést minden este 10 órakor megismétlik. Vasárnap délelőtt 11 órakor a hét legérdekesebb órája keretében ismét lejárásra kerül a frontközvetítés.

— Elfogyták a tangeri nemzetközi terület élelmiszertárolását. Tanger. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A spanyol megszálló csapatok parancsnoka látogatást tett Olaszország, Belgium, Portugália, Franciaország és az Egyesült-Államok diplomáciai képviselőinél, akik a látogatást viszonzták. A tangeri spanyol hatóságok megállapítása szerint a nemzetközi terület élelmiszertárolékai teljesen elfogyták.

Uj szünettel!

hangzik napok óta már a magyar rádióból. Ez év első napjának hajnalán szólt meg először a tárogató hangján a Rákóczi-induló középső részének néhány taktusa. Bármi finom műve hangszer a tárogató, rádión keresztül nem hatott oly kellemesen mint a magyar rádió régi szünetjele, amit a fülnek oly megkapó rezonanciával hanglégiókból adtak. Az új szünetjel, amit a magyar kormányzó születésnapján alkalmaztak először, titonl időszámítás szerint délután negyed kettőkor szólt meg. Magyar időszámítás szerint déli tizenkét órakor hangzott el utoljára a tárogatóval adott jelzés. Az új szünetjel szintén a Rákóczi-indulóból merített ötlet és pedig annak első három taktusa minimális változással. A hangok a régi acélkalapácsu celesta-zongorából és hártából hangzanak és a fülnek határozottan kellemesek. A szünetjel négy másodperces hangzik, zenei beosztás szerint hangneme As-dur. Az események mai forgatékában amikor annyian lettek a világ minden tájáról érkező híreket, ez a szünetjel hamar népszerű lesz.

— Ujra megnyitották a langyel gyógyfürdőt. Varsóból jelentik, hogy Zakopane, az ismert tátrai üdülőtelep után a krymici gyógyfürdő és a többi langyel üdülő is megnyitotta kapuit.

6x1 az 6

Ma'dnem ingyen kap

nyári olcsó vásár árban

ott a GÓLYA-ÁRUHÁZBAN

a Mejanu-uccában.

— Kienitz Géza dr. apátplébános ezüstmiséje. Kienitz Géza dr. ujaradi apátplébános június 30-án tartja ezüstmiséjét. A jubiláló pap 1893-ban született Gyöngyöstarjánon. 1915-ben szentelték pappá, segédlelkész volt Temesváron, majd mint konviktusi prefektus működött, később Pankotára nevezték ki plébánosnak, majd 1935-ben, apátplébánosi minőségben helyezték át Ujaradra.

BOSZTIL

FÉRI: Fizezd egyszer te is végig. — csak idegek kérdése.

Elemi iskolai tanulók pályadíja erdélyi magyar írók számára Kis iskolások kérelme a Kőlcsey Egyesülethez

Kedvesen kéri irást kapott a minap a Kőlcsey Egyesület elnöksége az aradi római katolikus elemi fiúiskola harmadik osztályának tanulóitól. Az aradi magyar társadalom évek óta jól tudja, hogy a román egyházakozság magyar tanítványú népiskolái miniszterü képviselője a korszerű nevelést szellemnek. Ez a korszerű miniszteriség jut örvedes kifejezésre a levélben is, melyet kis iskolások társai nevében a Kőlcsey Egyesületnek írt Biro Dénes III. osztálybeli tanuló. Az iskola tanulóit évenként egy-két nyilvános előadást rendeznek, melyen ének és szavalt mellett egy-egy rövid ifjúsági szindarab is van műsorban. A kis műkedvelők tulajdonuknak szerepének olyan hatásos kis színművet, melynek iródmái értéke van. Kéri a Kőlcsey Egyesületet, hirdessen pályázatot erdélyi írók számára olyan darab megírásáért, melyet 10—12 éves tanulók eljátszhatnak. Ők erre a célra az iskolai év folyamán összegyűjtöttek 650 lejt. A levélke, melyben a kis művészetkedvelő ejmondja a 650 lej történetét, annyira jól jellemzi azt a kitűnő lelkeséget, melyben magyar tanítványú iskolánkban az új nemzedéket nevelik, hogy szószereint átadjuk a nyilvánosságának.

— Kedves Titkár bácsil Érdeklődni szerettem az iránt, miként gyűjtjük az osztálypénztárba a pénzt és hogy képezzük el annak felhasználását. Röviden leírom.

A tanév elején a tanító bácsival együtt elhatároztuk, hogy gyűjteni fogunk. A perselyt, amibe a pénzt tettük, Luy Gyula bácsitól kapjuk. Megköszöntük nyilvánosan. Az egész osztály szorgalmasan adta a pénzt a perselybe. Ami pénzt adtak, beírtuk az „osztálypénztár”-füzetbe. A tanító bácsit mindennap megnézte és aláírta. Pénztárost is választottunk. Végül szavazással döntöttünk az összegyűlt pénz hovatartozásáról. Ez azonban nehezen ment, mert két pártra osztottunk. Az egyik azt akarta, hogy az „AAC” pályán rendezendő iskolánapon ebédet vegyünk az osztálynak, míg a másik azt akarta, hogy pályázatot hirdessünk egy szindarab megírására, melyet a jövőben majd eljátszhatunk. A többség azt határozta, hogy pályázatot hirdessünk. A minap hallottam, hogy többen megbánták, hogy nem csatlakoznak a többséghez. A pénz sorsát eldöntöttük, de ki hirdeti ki a pályázatot? Ehhez kérjük a Titkár bácsi közbenjárását, hogy a Kőlcsey Egyesület hirdesse ki. Hálás köszönetet mondok ezért. Biro Dénes, a román kat. elemi fiúiskola III. oszt. tanulója.

A Kőlcsey Egyesület elnöksége még a hét folyamán teljesíteni fogja az okos kis magyarok kérését és megfogalmazza a kis szindarab pályázati föltételeit.

— EGYELŐRE NEM ÉRKEZETT ARADRA RENDELKÉZÉS A NYUGDIAK KIFIZETÉSÉRŐL. A szordal nap folyamán érdeklődünk a nyugdíjak kifejezésének kérdése iránt az aradi behatási pénzügygazdálkodásán, ahol közölték velünk, hogy a nyugdíjak fizetésének időpontjára vonatkozóan az aradi pénzügygazdálkodásra még nem érkezett értesítés.

— Meghívás! Az „Aradi Polgári Jótékony Növeglov” f. é. június hó 25-én, d. u. 6 órakor a Minorita Kulturház földszinti kistermében, rendezés évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

— Kigyulladt a lippai Mindi-malom. A lippai Mindi-téle kereskedelmi malomban tegnap éjjel veszedelmes tűz keletkezett. A gyorsan fejlődő lángok megsemmisítéssel fenyegették az egész épületömböt, de a tűzoltóság és a kivezérvelt katonaság percek alatt a helyszínen volt és nagy energiával kezdett hozzá az oltáshoz. Félfőrel megfeszített munka után elfojtották a lángokat és megmentették a malomépületet. Mindössze a padlás és a tetőzet egy része égett el, de a kár jelentéktelen. A hatósági tűzvizsgálat megállapította hogy az egyik motor generátorában keletkezett hiba okozta a veszedelmes tüzet. A malom bérlője, Iritz Béla, köszönetét fejezte ki a tűzoltóságának a gyors és eredményes segítségnyújtásért.

— Dr. Stelner újból rendel. Therapia Szanatórium.

— Kettős halálos szerencsétlenség Galsán. Az aradi ügyészséget telefonon értesítették egy Galsán lejátszódott kettős halálos szerencsétlenségről. Almerian Pavel 26 éves káplár és Hornoi Petru 64 éves gazdálkodó megáradt patakon csúsztak keresztül. A csónak felborult és a két szerencsétlen ember a vízbe fulladt. A temetési engedélyt megadták.

Külföldi lap Romániáról és az időszerű kérdésekről

— Rómából jelentik: A Corriera Diplomatica Consolare Ofelsége II. Carol király fényképét közli s hosszabb cikket hoz a következő címmel: „Románia és az időszerű kérdések”. A lap rámutat azokra a megvalósításokra, amelyeket Románia az uralkodó erélyes és tisztánlátó irányítása mellett elért, majd az új alkotmányról, a Nemzeti Ujjászületés Frontjáról és az Országos intézményről ír. Kiemeli Cigurtu Constantin külügyminiszterrel történt kinevezésének jelentőségét, végül így fejezi be:

„Mi olaszok csak örvendhetünk annak, hogy Romániában a latinság új tápot kapott, amely rendkívül fontos etnikai és történelmi elemeket teremt. Ez Róma—Bucuresti viszonylatban a szükséges és lényeges gyakorlati érdekek által megkívánt kiterjedt és gyümölcsöző együttműködést szolgálja. Ugy Olaszország, mint Románia azon van, hogy a Balkán békéje zavartalan legyen. Az események igen gyors kifejlődése Mussolini fasiszta Romániának első helyet biztosít a Földközi-tengeren, de anélkül, hogy Románia érdekeit károsan befolyásolná, sőt a keleti latinság előretolt őrszemének helyzetét megerősíti. A történelem elhatározó órájában közbelép a közös származás, amelyet a nemzeti érzelmek és gondolatok legelőkelőbb képviselői mindig kifejeztek, hogy megszilárdítsák a valóban hatalmas és az emelkedésre méltó népek jövőjét.” (Rador.)

Mir Ali Kán,

a haiderabadi nizám a világ egyetlen dollármilliárdosa

Newyork. Az Egyesült Államok statisztikusai igen érdekes adatokat gyűjtöttek össze a világ leggazdagabb embereiről.

A világháború annakidején megnövelte ugyan nemcsak a dollármilliárdosok, de a dollármilliárdosok számát is, a háború után bekövetkező világváltság azonban megtizedelte őket. A most dúló háború — az amerikai közgazdászok véleménye szerint — előreláthatólag ugyancsak nagy pusztításokat végez majd a mammutvagyonok tulajdonosai között.

A legújabb adatok szerint a világon egyetlen dollármilliárdos van, tehát olyan gazdag ember, akinek vagyona meghaladja az egymilliárd dollárt. Ez a haiderabadi nizám: Mir Ali Kán. A statisztikusok megállapítják, hogy 1918-ban még öt dollármilliárdost lehetett számontartani.

Tizenhét olyan gazdag ember van a világon, akinek vagyona egymilliárd dollárnál kevesebb, de százmilliónál több. Ezek közül három él Ázsiában, négy Európában, egy Dél-Amerikában és kilenc az Egyesült Államokban. Ezek azok a dollármilliárdosok, akiket még mindig tévesen dollármilliárdosoknak szoktak nevezni, bár vagyonuk nem éri el az egymilliárd dollárt.

A nem mindennapi vagyoni ranglista a következő: Aga kán (800 millió), a bolíviai Simon Pétino és John D. Rockefeller (700—700 millió), Henry Ford (500 millió), a westminsteri herceg (400 millió), Dupont-testvérek, a híres amerikai nagyiparosok (400 millió), Carnegie és Harrimané (200—200 millió), a barodai maharadzsza s Jady Rhondda (150—150 millió), Lord Iveagh, özvegy M. Astor-Wilksné és özvegy J. E. Davisné (100—100 millió dollár).

A többi „dollármilliárdos” híreben álló gazdagoknak — mint az amerikai statisztikusok megállapítják — még százmillió dollárnál is kevesebb vagyonuk van, így Berta Krupp von Bohlennek és a „szegény” Barbara Hutton-Rewentlownek is.

Az Egyesült Államok közgazdász-statisztikusai azokkal a gazdagokkal, akiknek vagyona 10 és 100 millió dollár közé esik, nem is foglalkoznak. Nem is beszélve azokról az egyszerű dollármilliárdosokról, akiknek vagyonát „csak” egyjegyű számmal lehet jelölni millió dollárban...

— Vízbeulladt egy lipcai könyvelő 19 éves fia. Temesvárról jelentik: A szép idő megérkezésével megkezdődtek a fürdőzésekkel kapcsolatos szerencsétlenségek is. Legutóbb a lipcai fürdőben a vízbeulladt Gh. Onofrei 19 éves fiatalember, egy Muscel-megyéből Lippára került könyvelő fia.

— Az új szovjet-repülőgép-csoda, „U. R. S. S. L-760” a neve a Szovjet új gigantikus repülőgépeinek, amely most kezdte meg a repülőjáratokat Moszkva és Mineralnye tengerparti fürdő között. A monoplán teljes egészében fémből készült, 6 motorja van. Hosszában 34 méter, magassága 7.7 méter, szárnyai 63 méterresek, 64 ülőhely van a repülőgépben. Elülső részében 10 helyes szalon, kényelmes zsölyékekkel, amelyek ágyakká alakíthatók át. A monoplán közepén négy másik terem, amelyek közül az egyik vendéglő. Négy 6—6 ágyas kupa a repülőgép szárnyában van elhelyezve. Speciális szellőztető készülék látja el állandóan friss levegővel a gigantikus repülőgépet. Az utasok rendelkezésére áll még egy könyvtár. A repülőgép súlya 40 tonna, 3000 kilométeres utat tehet meg óránként 210 kilométeres sebességgel.

— Csecsemő-holttestet loptak ki a Marosból. A cukorgyár mellett fürdőzők szerda délután 4 órakor a sintértelep közelében egy a Maros vízén uszó csecsemő-holttestre lettek figyelmesek. Miután sikerült azt a vízből kifogni, értesítették a központi rendőrséget, ahonnai az ügyeletes rendőrtiszt azonnal kiszállt a helyszínre. A holttestet orvosi vizsgálat után az Alsótemető halottszázába szállították. A rendőrség megindította a nyomozást annak felderítésére, hogy a csecsemő-holttest milyen körülmények között került a folyóba.

Háborúság a Lindbergh-családban

Lindbergh ezredesnek nem egyidőben volt már nézeteltérése — politikai szempontból — „nyósával, Duiright Morrow asszonnyal. A fővárosi „Le Moment”-ben olvassuk, hogy Lindberghné anyja bejelentette, hogy ő ahhoz a párthoz csatlakozik, amely a repülőgépek azonnali küldését javasolja a szövetségesek megsegítésére. Ezzel az anyós nyíltan állást foglalt vejevel szemben, aki köztudomásúlag a benemavakozás mellett fört lándzsát. Lindbergh felesége még nem nyilatkozott és így nem tudni, hogy férje vagy édesanyja álláspontját osztja-e? Anynyi bizonyos, hogy az európai háború már családi háborúságot idézett elő a Lindbergh-családban.

— „Virágmegváltás”. Özv. Nagy Lajosné emlékére virágmegváltás címen az aradi ág. ev. négyzet tagjai 1500 leit, Frint Lajos és családja 200 leit adományoztak a „Szeretetház-alap” javára.

— Meghívás! Az „Aradi Polgári Jótékony Négyzet” f. é. június hó 23-án, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel az egyesület „Női Otthona” kert-helyiségében (esetleg nagytermében) Str. D-na. Balasa 1. sz. alatt, a Női Otthon javára **ozsonnát rendez**, amelyre az egyesület tagjait és hozzátartozóit tisztelettel meghívja az Elnökség.

— A világ legrejtélyesebb embere, aki 28 városban született és öt városban van eltemerve. Kolumbusz Kristóf volt, akinek kavargó életről ragyogó fényképfelvételek kapcsán számol be Tolnai Világlapja a legírisszebb számában.

Egyöntetű utmutatást kér az aradi pénzügyigazgatóság a Semmitőszéktől a szőlősgazdák kereskedelmi adózáának körülményeire vonatkozólag

Az aradi törvényszék első, második és negyedik tagozata az utóbbi időben több ízben is foglalkozott szőlőtulajdonosoknak az úgynevezett kereskedelmi adó ellen benyújtott felebbezésével, amelyeket azért vetettek ki rájuk, mert a pénzügyigazgatóság szerint a saját termésű borok árusítása esetén is kötelező a kereskedelmi adó megfizetése. A különböző tagozatok különféle döntéseket hoztak az ügyekben. Az első tagozat helytadott a felebbezésnek és a kivetést, tekintettel a saját termés helybeli árusítására eltörölte. A második tagozat döntése szerint egyáltalán nem köteles a szőlősgazda kereskedelmi adót fizetni, még akkor sem, ha nem a termelés helyén árusítja a saját termésű borát, a negye-

Cadum kenőcs kiütés ellen

Akték évek óta viszketegségben szenvednek, viszszanyorhatik nyugodt álmukat, ha Cadum kenőcsöt használnak. Ha kiütésben, vagy valamilyen bőrbajban szenved, vásároljon egy doboz Cadum kenőcsöt. Azonnal megszünteti a viszketegséget és meggyógyítja a bőr minden gyulladást és irritációját. Használata igen hatásos kiütés, pattanás, viszketegség, rith, csalánkiütés, sebek, bőrhámítás, bőrkeményedés, aranyér ellen.

— A pesti strandok vidám életéről közli érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Színházi riportok, kiállításokról, pletykák, magyar írók kiünő elbeszélései, gazdag filmrovát, szépségápolás, humor, divat, keresztrejtély, tökéletes képes heti rádióműsor és rengeteg szebbnél szebb kép teszik páratlanul népszerűvé a legszebb és legolcsóbb színházi képes hetilapot.

— A zuhanóbombázók titka. Vitathatatlan, hogy a most folyó óriási csaták sorsát a légierők döntik el és hogy az elért eredményekben oroszlanrészük van a zuhanóbombázógépeknek. A Stuka-gépek, a híres zuhanóbombázók működéséről, támadásairól Raczko Lajos írt rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikkel gróf Bethlen Margit népszerű, képes szépirodalmi lapjának az „Unnep”-nek most megjelent új számában. Az albumalaku Unnep ezúttal is gazdag ábrázolást nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak s a remek képeknek. Főelárusító: Journal Import, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 12 lei.

Vadász-kaland

Az automobilklub egyik előkelő külföldi vendége afrikai vadász-kalandjairól mesél és eredeti helyszíni fotókkal kíséri elbeszélését.

— Ezzel az oroszlanal nehéz harcom volt. — mutat egy fényképre. — Itt nem volt más megoldás: vagy én, vagy ő!

Mire egy ur megjegyzi:

— És ön helyesen cselekedett, mert az igazat megvallva, nehezen tudnám önt elképzelni, mint farkdiszt, vagy divány-takarót.

— Az Arad-Mosóczy-telepi róm. kat. egyházközség adókvetőbizottsága az 1940—41 évre szóló egyházi közszégi adókvetések bevégezte és azt a Mosóczy-telepi róm. kat. egyházközség Irodájában, Cal. Bihorului No. 21. sz. alatt f. hó 20-tól bezárólag 28-ig minden nap délelőtt 9—2 óráig megtekintés végett kifüggesztette. Az esetleges megfellebbezéseket ugyanott, fentnevezett időben, írásban lehet beadni. A választmány.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerész, Str. Eminescu,
KÁRPÁTI gyógyszerész, Bul. Reg. Ferdinand,
ROZSNYAI gyógyszerész, Piata Avram Iancu

A Thalia kolozsvári Magyar Színház operettegyüttesének aradi vendéjátéka a Kulturpalotában

MA és a következő napokon este 9 órakor:

POZSONYI LAKODALOM

Az utóbbi évek legszebb, legnagyobb szabású operettje! — Irta: Szilágyi László. — Zenéjét szerette: Beck Miklós. — Világvárosi rendezés! — Szép kiállítás! Pazar kosztümök! Az együttes egyik legszebb produkciója!

Hogyan készült fel a német hadsereg a döntő győzelemre..?

Feltűnésteltő adatok az ejtőernyős hadsereg előkészítéséről a döntő küzdelemre

Prágában történt 1939. márciusában. Egész Csehszlovákia izgalomtól égett. A német csapatok elindultak Csehszlovákia elfoglalására. A jelentések egymásután futottak be, a német csapatok előrehaladásáról. Egyszerre csak német repülőraj jelent meg Prága felett. Hatalmas Junkersek, karcu Heinkelék, villámgyors Messerschmittek börtölték be az égbolt kékjét. Mindenki tudta, hogy a németek nem fognak bombázni s így az egész város ég felé fordított nyakkal figyelte a német repülőgépek „parádéját”. Egyszerre csak, mintha valami fantasztikus lázalom lenne, ezer s ezer alak jelent meg a repülőgépek alatt. Emberek ugrottak ki a gépből, mind több és több. Az ejtőernyős selyme megfeszült s ezernyi katona ereszkedett le. Akik szemtanúi voltak ennek, azt mesélik, hogy olyan különleges volt ez a látvány: a magasságból alászálló tengerény ember, amihez fogható még senki sem látott.

Ez volt a német ejtőernyősök első bemutatkozása. A különleges egyenruhába öltözött szálcs német legények szinte pillanatok alatt elfoglalták Prága fontosabb pontjait s mire a német gépesített hadsereg első osztagai megérkeztek Prágába, a cseh főváros katonai megszállása tulajdonképpen meg is történt.

Akkoriban azonban még nem szentelték különös figyelmet az ejtőernyősöknek. A nyugati háború során a németek azonban éppen elég alaposan bebizonyították, hogy valóban nagy az ejtőernyős katonák harcászati értéke. Norvégia, Belgium és Hollandia meghódításában jelentős szerepet vállaltak és játszottak az ejtőernyős osztagok is.

Zuhanóművészek

Meglehetősen különös látványban lehetett volna része az avaratlan szemlélőnek, aki néhány évvel ezelőtt bepillantott volna valamelyik német katonai repülőtérré, ahol ejtőernyős katonákat képeztek ki. Nyilván azt gondolhatta volna, hogy a repülőter parancsnoka nincs magánál s azért végzeteti a legénységgel ezeket a furcsa gyakorlatokat. A tér egyik sarkában jól megteremtett legények éppen azzal foglalkoznak, hogy megtanuljanak ügyesen bukfencezni. Az oktató megmutatja nekik a gyakorlatot s aztán nekik a munkának. Egymásután vetik magukat hanyatt és fordulnak át a fejükön. A látszólag értelmetlen gyakorlatnak az a magyarázata, hogy az ejtőernyősnek számolnia kell a leszállásnál a bukással. Rendkívül nehéz fejszerelése (gépfegyver, élelmiszercsoomag, gázmaszk stb.) bizonyos mértékig nehézséget tesz a mozgásán. Az ejtőernyősök tehát is akadályozzák a mozgásban. A leszállásnál tehát rendkívül testi ügyességet kell elárulnia.

Az ejtőernyős földet érve különböző helyzetbe eshet. Az ilyen szolgálatra beosztott katonákat megtanítják tehát — lesni. Előre, oldalra, jobbra, balra, hátra, végig valamennyi módon. Így aztán, amikor az ejtőernyős földet ér, néhány pillanat alatt már talpon van. Nagy szüksége van erre a gyakorlatra, hiszen számolnia kell azzal, hogy az ellenség elhárító szolgálata azonnal működésbe lép. A zuhanáson kívül hosszas gyakorlattal azt is meg kell tanulnia, hogy másodperceken belül lekapcsolja magáról az ejtőernyőt. Ilyenkor pillanatokon fordul meg az élete.

Eppen ezért az ejtőernyős szolgálatra csak olyan katonákat osztanak be, akiről hosszas vizsgálat után megállapították az alkalmasságot. Személyes bátorság, nagy vakmerőség nem elegendő.

Hat ezrelékre emelték az aránylagos adót

Bucuresti-i jelentés szerint a Monitorul Oficial legutóbbi számában rendeletet közöl, amelynek értelmében az öt ezrelékes aránylagos (proporcionális) adót hat ezrelékre emelték. A miniszterium ezzel kapcsolatban közli az érdekelteket, hogy június 18-án kezdődőleg az összes számlákra a hat ezrelékes aránylagos illetéknek megfelelő bélyeget röjűk le.

Nagy testierő, ügyesség, gyorsaság, leleményesség, hidegvér és még egész sereg más tulajdonság szükséges ahhoz, hogy valaki az ejtőernyős szolgálathoz kerülhesen. Azoknak a híreknek tehát, hogy Hollandiában a németek 15—16 éves fiukat dobták ki ejtőernyővel, anélkül, hogy feladatukat tudták volna, ilyenformán nincs komoly alapjuk. Az ejtőernyősnek különleges feladatai vannak. Így tehát nem tudatlan fiukra, hanem tökéletesen képzett, felnőtt harcosokra van szükség.

Göring tábornok ezrede

A testi alkalmasság megvizsgálása után kerül sor a kiképzésre. Az első ilyen ejtőernyős egységet 1935-ben állították fel a németek. „Göring tábornok ezrede”-nek nevezték. Egy angol újságíró azt állítja, hogy közvetlenül Hitler uralomra jutása után már létesítettek egy olyan csoportot, melyet egészen rendkívüli feladatok elvégzésére szemeltek ki. Ez lenne magja a mai német ejtőernyős-osztagoknak. Akárhogy is áll az eset, a nagyobb tömegű kiképzés csak 1935-ben kezdődött.

Igazi német alaposítással láttak neki a munkának. Szakaszokra osztották be az ejtőernyős utját, attól a pillanattól kezdve, hogy kijép a gépből, egészen addig, amíg földet érve neki lát kül-

Akik az életükkel játszanak

Ez a szolgálata a legnehezebb, amit valaha katonának el kellett végeznie. Az ejtőernyős katoná minden pillanatban az életével játszik. Abban a pillanatban, amikor kiugrott a csapat szállító repülőgépből, egyetlen pillanatban sincsen biztonságban az élete. Még a levegőben leléhetik. Ha pedig földet ért, számolnia kell arra, hogy azonnal megszólalnak az ellenséges elhárítóosztagok gépfegyverei. Angliában a legaprólékosabb részletességgel kidolgozták az ejtőernyősök elleni védekezést. Az utakat akadályokkal zárják el, elhárítóosztagokat pedig minden veszélyes ponton igyekeznek elhelyezni. Anglia ugyanis komolyan szá-

delése teljesítéséhez. Ennek alapján osztották be a kiképzést is, amely a következő módon folyik le.

Az ejtőernyős megkapja a parancsot, a repülőgépet a katonák kinyitják s a katona kijép az alatta tartózkodó semmibe. Szerkesztették tehát egy különleges szerkezetet, amelyre egy repülőgépet szereltek fel. Innen ugrottak le, ezután még a puha fűbe az ejtőernyős-jelölték. Ezerszer is megismertették ezt a gyakorlatot, amíg gépiesen ugrottak ki rajta. Amint ez tudják, megkezdődik az „esési” gyakorlat. Rövidesen már úgy szokkennek talpra mint a macskák. A következő gyakorlat már jóval bonyolultabb. Hozzászoktatják a jelöltéket a levegőben való lebegéshez. A gyakorlóteremben fel függesztett kötéltre erősítik fel a jelöltéket s a legkülönbözőbb mozgásokat végeztetik veje. A levegőben levő ejtőernyős ugyanis testmozgással irányítja és kormányozza az ernyőt. Amikor már megszokta ezt, meglepetésszerűen lekapcsolják a kötelet s a mit sem sejtő jelölt a földre zuhan. Ilyenkor derül ki, milyen gyors a reakcióképessége. Az ezután következő gyakorlat már a szabadban folyik. Az ejtőernyős jelöltet felviszik a harminc-negyven méter magas ugró torony tetejére, ahonnan nyitott ernyővel leereszkedik a földre. A gyakorlatnak ebből a részéből különben Oroszországban tömegsportot csináltak s minden városban felállítottak ilyen ugrótornyokat. Az ejtőernyős újrás egyik kedvenc sportjává lett az orosz ifjúságnak.

Az előkészítő gyakorlatok befejezése után megkezdik a valódi kiképzést. Hónapokon keresztül mindennap többször is végeznek ejtőernyős ugrásokat, egészen addig, amíg tökéletes otthonossággal mozognak a levegőben. Közben dzsudzsi-cut, céllovást és egyéb olyan dolgokat tanulnak, amikre szükség van. A tökéletesen kiképzett ejtőernyős katonát beosztják valamelyik egységbe megkezdik a szolgálatait.

mit arra, hogy a németek ejtőernyősökkel támadják meg Angliát.

Egy ilyen támadásnak különleges hatása lehet. Az ejtőernyősök vasúti csomópontokat robbantanak fel, védőműveket tesznek tönkre, zavart keltenek s mire a gyalogság és a páncélos osztagok megérkeznek, már teljes a felfordulás.

Az ejtőernyős szolgálata éppen rendkívüli veszélyessége miatt olyan természetű, hogy tagjai közé csak önkéntes jelentkezés útján kerülhet valaki. A Német Birodalomban akad elegendő ember, aki hajlandó volt följáratni életét, azért, hogy szolgálatait tehessen hazájának.

SPORT KÖZLÖNY

Pénteken délután utazik át Aradon a Hungária csapata

Milyen összeállításban fog játszani a Hungária Bucurestiben? — A kis KK. mérkőzések szombati és vasárnapi műsora

Budapest. A Hungária csapata péntek délután Aradon át utazik Bucurestibe. A csapat Senkey Imre edző vezetésével mellett készül a Rapid FC elleni revans-mérkőzésre. A csapat összeállítása a következő lesz:

Szahó — Kiss, Bíró — Négyessy, Turav. Sebes — Béky, Müller, Kalmár, Dudás, Titkos.

A kis KK szombat-vasárnapi műsora egyébként a következő:

Szombat: Ujpesten: Ujpest—Gradjanszky. Az Ujpest csapatának igen nehéz dolga lesz a bajnok, a zágrábi Gradjanszky csapatával szemben.

Vasárnap: Ferencváros—Slavia. A mérkő-

zés Budapesten lesz. A Ferencváros a sarajevói együttesel mérkőzik és a magyar bajnokcsapat győzelmét igéri a találkozás.

Bucurestiben kettős kis KK mérkőzés lesz.

Az FC Rapid igyekszik a Budapesten kiharcolt pompás győzelmét a Hungária együttesével szemben megtartani.

Ez valószínűnek látszik és ebben az esetben az FC Rapid jut be a második fordulóba. A Venus a BSK 3:0 arányu vezetését igyekszik behozni, ez igen nehéz lesz, már csak azért is, mert a bajnokcsapat Bodola nélkül lesz kénytelen kiállni a mérkőzésre, aki a belgrádi mérkőzésen kulcsfontosságú szerepet játszott.

Biróküldés a kis KK mérkőzéseire

Budapest. A kis Középeurópa Kupa mérkőzéseire eddig a következő játékvezetőket delegálták:

Popovics (Jugoszlávia) vezeti a Rapid—Hungária mérkőzést. A Venus—BSK meccs játékvezetője pedig a magyar Kiss Ernő lesz. Az Ujpest—Gradjanszky és Ferencváros—Slavia revansmérkőzésekre később küldenek játékvezetőt.

O Külföldi játékvezető vezeti a Román Kupa döntőjét. A szövetség körében már most elhatározták, hogy a Román Kupa döntőjét idegen játékvezetőre bízzák. Több külföldi játékvezető neve került forgalomba, de a szövetség eddig még nem döntött véglegesen.

O A Rapid budapesti győzelmének utóhangja. Bucuresti. Az FC Rapid bravuros győzelmet aratott a magyar fővárosban, ahol a Hungária csapatát sikerült kétvállra fektetnie. A sajtó elismeréssel ír a vasutasok teljesítményéről, akik valószínűleg biztosították továbbjutásukat a kis KK-ban. Az elismerésen túl azonban szövetségi vezetők embereket elhatározták, hogy emlékéremmel tüntetik ki a csapatot, a játékosok pedig egy-egy szép emléket kapnak.

O A Sportul Studentesc csapata Szófiába kapott meghívást. Bucuresti. A fővárosi diákcsoport két mérkőzésre kapott meghívást a bolgár fővárosba. A meghívást Struszka, a Sportul volt játékosa közvetítette, aki mint edző működik Szófiában. A diákcsoport vezetősége elfogadta a meghívást.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Újabb intézkedések a tűzifaellátás biztosítására

Az igénybevevő munkaerőt az érvényben levő kollektív szerződések szerint megfizetik — 5000 vagyon buzát is rekvirálnak, de ehhez a mennyiséghez Erdélyből csak Temesmegeye járul hozzá

Tatarescu miniszterelnök és Cancicov nemzetgazdasági miniszter a kormány rendkivüli felhatalmazásáról szóló rendeletörvény alapján két rendeletet irtak alá. Az egyik az erdőkitermelés országos megszervezéséről szól acélból, hogy a hadseregnek, intézményeknek és a polgári lakosságnak tűzifával való ellátását biztosítsák. A másik rendelet a hadsereg részére az új termésig szükséges közel 5 ezer vagyon buzát biztosítását célozza. A rendelkezések több pontjai a következők:

Az összes erdőmérnököket a helyszínére, az erdőkitermelésekhez rendelik ki, hogy a kitermelést megszervezzék. A fakitermelő vállalatok körül fekvő községek lakói, illetve azok, akiket a lakosság közül erre a célra kiválasztanak, kötelesek a fakitermelésnél dolgozni. Hasonlóképp el lehet rekvirálni a fakitermelés céljaira az állati, vagy gépjárműveket. Ez a munkakötelezettség a nemzetvédelem érdeke, vagyis azt, aki a hatósági rendelkezéseket áthágja, katonai bíróság elé állítják.

A végzett fakitermelési munkáért az érvényben levő kollektív szerződés szerint fizetnek és a munkabér a munka elvégzése után azonnal esedékes. A bérfizetés kérdésében felmerülhető nézeteltérések esetében egy felsőbb erdészeti hatóság dönt. A fakitermeléshez kirendelt egyének munkaszerződéseit,

valamint a járművek igénybevételéről szóló szerződést az illető község előliárolása előtt kötik meg.

A fakitermelő vállalatoknak tíz napon belül jelentést kell tenniük a megyei erdészeti hatóságnak arról, hogy a minisztérium által megállapított, illetve jóváhagyott kitermelési tervből mennyit végeztek el. Egyidejűleg a fakitermelő vállalatok a nemzetgazdasági minisztériumnál jelelték be, hogy mennyi munkaerőt, járművet, vagy állatot kívánnak az eddigi katonai összpontosítás, illetve rekvirálás alól mentesíteni.

A másik rendelet előírja, hogy az egyes megyékben milyen mennyiségű buzát kell a hadsereg részére igénybevenni. A felsorolt megyék között csak egyetlen erdélyi megye és pedig Temes megye szerepel, amelynek a hadsereg részére 600 vagyon buzát kell adnia. Az igénybevett buzáért a hadsereg vagonoként átadott állomás, amennyiben a buza legalább 75 kilogramos és legfeljebb 3 százalékos idegen anyaggal kevert, 54 ezer lejt fizet. Ez az ár egy-egy százalékkal emelhető, vagy csökkenthető, aszerint, amint az igénybevevő buzának fajsúlya 75 kilónál nagyobb, illetve benne az idegen anyag 3 százaléknál több. A katonaság részére szükséges buzát a hadsereg szervei veszik át és fizetik ki.

Cancicov nemzetgazdasági miniszter felhatalmazása a prefektusok előtt

A fenti intézkedésekkel kapcsolatban egyébként Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter részletesen nyilatkozott a megyei prefektusoknak a belügyminisztériumban meg tartott értekezletén. A miniszter hangsúlyozta, hogy az égető gazdasági jellegű kérdéseket sürgetően meg kell oldani.

— Elsőrendű fontosságú — mondotta a miniszter — a lakosság tűzifával való ellátásának megoldása. A szükséges 700.000 vagont tesz ki és ebből a mennyiségből egyelőre csak 13 ezer vagont termeltek ki. Így tehát a legsürgősebben ki kell termelni a fennmaradt mennyiséget és elő kell segíteni ezeknek a készleteknek piacra vitelét. A kitermelés terén akadályok nem merülhetnek fel, mert az erdészeti hatóságok intézkedést kaptak, hogy bármikor engedélyezzék az erdőkben való munkát, ugyanakkor azonban a ki-

Minisztérium nyilatkozata a prefektusok előtt

termelésnek a gyai gondossággal kell történnie, nehogy ez a szabadság visszaélésekre adjon alkalmat. Azokon a helyeken, ahol katonaság is van, a hadsereg jelenléte megkönyviti a helyzetet, mert a katonaság is hozzájárul majd a munkához.

— Ami a buzával való ellátást illeti, főkéntlenül szükségesnek mutatkozik a buzaforgasztás racionalizálása. A gabonafélek fogvasztásának racionalizálásához a helyzet pontos ismerete szükséges elsősorban és ezért összeállítottuk a tengerikészletek pontos kimutatását. Ennek elvégzése a prefekturákra hárul és ugyancsak a prefekturáknak kell gondoskodniuk a buzakészletek kimutatásának elkészítéséről is. Néhány napon belül olyan intézkedések történnek, amelyek lehetővé teszik a javak tényleges forgalmát és elősegítik azt, hogy az áruforgalom közel jusson a normális színvonalhoz.

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége előterjesztést tett az általános pénzügyi amnesztiatörvény ügyében

Az adó- és illetékamnesztia kiterjesztésének törvénytervezetén dolgozó bizottság újabb ülést tartott, amelyen résztvettek a parlament s akerskedők delegátusai, valamint a pénzügyminisztérium több igazgatója is. Értesülésünk szerint, a törvénytervezet elkészült és azt M. Constantinescu pénzügyminiszter elé terjesztették.

Az ország gazdasági köreiből nagy érdeklődéssel tekintenek a készülő általános pénzügyi amnesztiatörvény elé.

Amint most értesülünk, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége is előterjesztést tett az általános pénzügyi amnesztiatörvény tárgyában a kormánynak, amelyben kifejti azokat a főbb szempontokat, amelyek a törvény megalkotásánál szem előtt tartandók.

Az 1939. november 20-i pénzügyi amnesztiára vonatkozó rendeletörvény — fejti ki a Kamarák Szövetsége előterjesztésében — lehetővé teszi, hogy az adózók egy meghatározott időn belül az állammal szemben fennálló adó- és illetéktartozásaikat, amelyeket a tör-

vényes időben be nem vallottak vagy ki nem fizettek, bírságmentesen kifizessék, amennyiben még a kihágási eljárás ellenük meg nem indult.

„Ez a rendelkezés úgy az adózók, mint a kincstár érdekeit szolgálja, mégis egy vélt, egy valószínű „pénzügyi amnesztia” sokkal nagyobb eredményt ért volna el. Az 1939. november 20-i rendeletörvény pénzügyi amnesztiáról szól, amely azonban a valóságban nem amnesztia, mert nem mentesíti a kihágási jegyzőkönyv által megállapított kihágási eseteket, amelyek már kihágási eljárás tárgyát képezték, hanem egyszerűen csak lehetőséget nyújt minden megállapítás nélkül az adózóknak, hogy a multból esetleg fennálló tartozások bevallása és kifizetése által ne eszenek kihágásba.

„Valóságos amnesztia csak az volna, amely jogot adna az összes jegyzőkönyvileg is megállapított tartozásoknak, bírság- és büntetésmentes kiegyenlítésére.”

„Valóságos amnesztiát nyújtó rendeletör-

vényt szívesen fogadnának a kereskedők és iparosok, mert arra ösztönöznék őket, hogy az állammal szemben fennálló tartozásaikat az meghatározott időn belül kiegyenlítsék, de megfelelő ez a kincstár érdekeinek is, mert sokkal rövidebb idő alatt folynának be követeléseik. Ilyen intézkedésnek még az az előnye is meg volna, hogy ezáltal elintéztet nyernének majdnem az összes, a bíróságoknál folyamatban levő pénzügyi kihágási perek, ami az adózóknak idő- és pénzmegtakarítást jelentene s egyúttal tehermentesítene a bíróságokat és a közigazgatási hatóságokat. Az amnesztia teljes eredménye érdekében szükséges volna, hogy az *necsak a pénzügyi törvények, hanem minden olyan speciális törvény ellen vétőkre is kiterjesztessék, amelyek adókat vagy illetékeket állapítanak meg.* Így közigazgatási, egészségügyi, repülőbélvegtörvényre, stb.”

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségenek előterjesztése valóban gyakorlati szempontok figyelembevételét ajánlotta a kormánynak, éppen ezért a gazdasági közvélemény nagy érdeklődéssel várja, hogy a rövidesen életbelépő általános pénzügyi amnesztiatörvény ebben a szellemben készül-e el.

Megállapították a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték elleni kihágások esetében kivételre kerülő bírságok fokozatait

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelyben megállapítja a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték elleni kihágások esetében kivételre kerülő bírságok fokozatait. A miniszteri rendelet értelmében, abban az esetben, ha a ki nem fizetett 2 százalékos illeték összege, amely az államot megkárosította, a 100 lejt nem haladja meg, akkor büntetésként a le nem rótt 2 százalékos illeték összegének tizszerese, valamint még külön 500 lejt bírság fizetendő. Mindkétféle összeget bélyegben kell leróni. A kihágásról az illetékes hatóságok jegyzőkönyvet vesznek fel és a bírságként lerótt és megsemmisített bélyegzet a jegyzőkönyvhez csatolják.

A pénzügyi hatóságok a kivett bírságokról kimutatást készítenek, mert visszaesés esetén az érdekelteket azzal is büntetik, hogy vállalatukat ideiglenesen bezárlják. Ez azonban csak a minisztérium előzetes jóváhagyásával történhet meg.

Abban az esetben, ha a ki nem fizetett 2 százalékos illeték összege a 100 lejt meghaladja, a kihágást elkövető vállalatot 500 lejtől 50.000 lejtig terjedő bírsággal sújtják. A bírság mértékét aszerint állapítják meg, hogy milyen nagy volt az összeg, amellyel az államot megkárosították, milyen a vállalat jelentősége és hogy kimondott rosszakarat volt-e tapasztalható a kihágás elkövetésénél.

— Orosz-magyar árukompenzációs tárgyalások folynak Moszkvában. Budapesti jelentés szerint az orosz-magyar kapcsolatok felvétele — magánkezdeményezésre — a „Confidentia”, a nagybankok közszernéjhez tartozó leányvállalatok érdekeltsége, Moszkvába küldött delegátusa után kompenzációs tárgyalásokat kezdett. Ezek a tárgyalások, budapesti hírforrás szerint, elsősorban galíciai fa beszerzésére vonatkoznak, amit igazol az is, hogy egy szakmai szakértő is elkísérte Moszkvába a Confidentia megbízottját. Hír szerint fán kívül más nyersanyagok bevételéről, így többek között orosz pamutról is folynak tárgyalások. Magyarország az orosz áruk ellenében vasúti anyagot, gépipari tartalékalkatrészeket és gépipari cikkeket szállítana.

— Visszárak 2 százalékos illetéke. A 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték bevezetésével egyidejűleg több olyan kérdés merült fel, amelyet a rendelet gyakorlati végrehajtása tart időszerűvé. Ezek közé tartozott az is, hogy ki viseli a 2 százalékos illeték terheit visszárak esetén. Gyakran előfordul ugyanis, hogy valamely gyár, vagy nagykereskedő egyik vevője címére elküld egy áruszállítványt, az erről kiállított számlára ráragasztja a 2 százalékos nemzetvédelmi bélyegzet, a vevő azonban az árut nem fogadja el, hanem visszaküldi és természetesen nem akarja viselni a meg nem vásárolt áruért már lerótt illeték összegét. Ennek a kérdésnek tisztázása végett az UGIR beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz, amelynek bélyegigazgatósága 55.455-1940. sz. válaszában közölte, hogy a visszáraknál az igazoló okmányok bemutatásának alapján és a minisztérium engedélyével csetenkénti kompenzáció lehetséges, ahogyan hasonló esetekben a forgalmadóval történik. Ugyanebben a válaszban a minisztérium azt is közli, hogy a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték a bizományi alapon eladott áruk esetében is fizetendő, tekintettel arra, hogy a bizományi szerződés tulajdonképpen az áruk hitelben történő egyidejű eladását jelenti.

Részletes tájékoztató a mezőgazdasági tisztviselők és alkalmazottak adókedvezményéről

A természetbeni járandóságot és a lakást nem számítják be a fizetés összegébe

A pénzügyminisztérium 71.539-1940. sz. alatt rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz a mezőgazdasági alkalmazottak és tisztviselők adófizetésére, illetve adómentességére vonatkozóan. A rendelet felhívja a pénzügyi hatóságok figyelmét arra, hogy a Monitorul Oficial 1940. április 24. számában megjelent módosított mezőgazdasági törvény 141. szakasza a következő kivételt engedélyezi az egyenesadótörvény 43. és következő szakaszai alól:

„A mezőgazdasági törvény IV., V. és VI. fejezeteiben felsorolt mezőgazdasági munkások fizetés utáni adójának kiszámításakor 2000 leit, mint adómentes összeget le kell vonni a fizetésből.”

„Az egyenesadótörvény értelmében a mezőgazdasági munkások fizetéséből csak az az összeg esik adó alá, amely a havi 2000 leit meghaladja.”

Elkészült a Bucuresti és a Duna között építendő csatorna tervezele

Exortonnás uszályhajókkal bonyolítanak le a forgalmat

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, román körökben már hosszabb idő óta foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a fővárost közvetlen hajózható csatornával kössék össze a Dunával.

A bucurestli városi üzemek műszaki osztályán már teljes részletességgel kidolgozták a Bucuresti és a Duna közötti hajózható csatorna tervezetét. A csatornának a közbeeső Vitan-nál lenne egy közbeeső kikötője. A különböző gátak s zsilipek segítségével lehetővé tennék, hogy a csatorna szükséges vízmennyiségét egvedül az Arges-folyóból vegyék. A terv szerint a csatornán ezer tonnás uszályhajókkal bonyolítanak le a szállításokat.

A kész terveket a napokban mutatják be jóváhagyás végett az illetékes felsőbb műszaki közegeknek.

= ESETRŐL-ESEIRE ENGEDÉLYEZHETI A MUNKAÜGYI MINISZTERIUM A MUNKAIDŐ MEGHOSSZABBÍTÁSÁT. Ralea munkügyi miniszter értekezletet hívott össze, amelyen a termelés fokozásával szükségessé vált intézkedéseket beszélték meg. Az értekezleten résztvett G. Grigorovici munkügyi adminisztrátor, Cunesco Missir, Panait és Cutzonca miniszteri igazgató, míg a különböző munkácséhek részéről: I. Flueraş, I. Jumanca Bartha, S. Russu, C. Georgescu, N. Marian, Balog, I. Tudorache, Urzica és Mlichu jelent meg. Ralea munkügyi miniszter rávilágított arra, hogy a rendkívüli idők következtében bizonyos esetekben szükségessé válik az, hogy egyes vállalatoknál a törvényes munkaidőn felül dolgozzanak. Ezért közölte, hogy törvénytervezetet dolgoz ki, amelynek értelmében a munkügyi minisztérium esetről-esetre hozzájárulhat a munkaidő felemeléséhez. Ez a törvény azonban nem érinti majd az általános munkavédelmi törvényeket.

„A lakás, valamint a természetbeni járandóság nem számítható be az adóköteles fizetésbe.”

A fentemlített adókedvezményt a következő mezőgazdasági munkások és tisztviselők élvezik: mezőgazdasági munkások, akiket mezőgazdasági munkálatokra alkalmaznak, gazdasági igazgatók és helyettes igazgatók, mezőgazdasági könyvelők, műszerészek, sofőrök, mezőgazdasági termékek eladói, kovácsok, famunkások, kádárok, kertészek, kondások, eladók, tehenészek, pásztorok, csikósok, kanászok, baromfiak kezelői, házi alkalmazottak, mező vagy egyéb csöszök, kocsisok, jókezelők, marhakezelők, erdőkezelők, magántulajdon képező erdők erdőkerülői, erdőőrök, szőlőművelők, szőlőoltók, vincellérek stb.

A fenti rendelkezést azonnali hatállyal közzölték a vidéki adóügyi kirendeltségekkel is.

= Aláírták a német-török kereskedelmi szerződést. Ankara. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy a német-török kereskedelmi szerződést aláírták.

= EMELKEDETT A NÉMETORSZÁGI VAJ-TERMELES. Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A német vajtermelés fokozódása következtében lehetségessé vált, hogy a jövőben csökkentésük a növénygyártást Julius hónapban már megszüntetik a margarin kiosztását a lakosság körében.

Junius 30-ig meghosszabbították a bérleti szerződések birságmentes illetékeztetésének határidejét

Bucuresti-i jelentés közli, hogy a pénzügyminisztérium bélyegigazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy a bérleti szerződéseket birságmentesen junius 30-ig illetékezzék.

= Új fizetési rendszer az Angliával való külkereskedelmi forgalomban. A külkereskedelmi minisztérium közleménye szerint junius 17-én leírt az Angliával 1939. junius 12-én kötött fizetési egyezmény érvénye. Erre való tekintettel az Angliába irányuló kivitel ellenértékének kiegyenlítése az általános külkereskedelmi rendszer alapelveinek megfelelően történik. Ezeket az alapelveket az 1940. március 2-iki rendelet-törvénnyel szabályozták. Így tehát ezentul ennek a kivitelnek ellenértékét a 38 százalékos, valamint a külön 50 százalékos felár hozzászámításával a hivatalos árfolyamon számolják el. A junius 17-ike után történt Angliába irányuló kivitel esetében megszűnik a szabadforgalmi devizák rendszere, valamint a kompenzációs elszámolás lehetősége is. Az Angliából való behozatal ellenértékét ugyancsak hivatalos árfolyamon számolják el, amhez hozzászámítják a 38 százalékos és a külön 50 százalékos felárakat.

Rádióműsor

— Romániai műsorszámok. —

CSÜTÖRTÖK. JUNIUS 20.

Bucuresti. Radio România. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása, Ion Dacian énekszámával. 15: Különféle közlemények.

Radio România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Tudományos krónika. 19.16: Keringők operákból és operettekől lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio România. 20: Em. Bucuta előadása Konstantinápolyról. 20.20: Keleti zene lemezek. 20.45: Hírek. 21.05: Francia szimfonikus zene lemezek. 22.10: Hírek. sportközlemények. 22.30: Tassia Dumitrescu zongorázik. 22.55: Nagy énekesek lemezei. 23.15: Szláv négyesek lemezek. 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek. közlemények, éternd, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.40: Hírek. 13.50: Hangképek a tisztafüredi új öntözőrendszer szivattyútelepének megépítéséről. 14.20: Időjelzés, időjárás, és vizállásjelentés. 14.30: Lengyel Károly magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszinnyelvi előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.40: Toki, Horváth Gyula cigányzenekara. 19: Egészségügyi kalendárium. 20.15: Hírek. 20.25: A mai chanson, Natter Gitta előadása hanglemezekkel. 21.40: A Nemzeti Zenede évszázó hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Hanglemezek.

Budapest II. 13.45: Weidinger Ede szalonzenekara. 17.15: Szórakoztató hanglemezek. 19.45: Hanglemezek. 20.30: A legveszélyesebb olasz vulkán. Lengyel Endre dr. előadása. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.25: Tánclemezek. 22.20: Fiszakai kigváadászat. Molnár Gábor utiraja. 22.50: Időjárásjelentés. 22.55: A Nemzeti Zenede évszázó hangversenye.

PÉNTEK, JUNIUS 21.

Bucuresti. Radio România. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 13: Különféle hangszerszólok lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.10: Costica Tandia zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények.

Radio România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Technikai üzenetek. 19.16: Francia vallásos zene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio România. 20: N. Iorga tanár előadása egy francia városról. 20.20: XVIII. századbeli francia zene lemezek. 20.45: Hírek. 21.05: Strauss Richard: Rózsalovag. Háromfelvonásos opera lemezek. 22.45: Sportközlemények. 22.15: Hírek. 23.10: Szórakoztató zene lemezek. 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek. közlemények, éternd, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Kónazzenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Magyar Revü Táncczenekar műsora. 15.30: Hírek. 17.15: Kép- és hangadás: Afrikában. Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Csóka Béla énekel. Zongorán kíséri Rieger Tibor dr. 19.10: A rádió szalonzenekara. 19.35: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Mozart: D-dur divertimento hang lemeze. 20.50: Faluzó színészek Erdélyben. Előadás. 21.50: Amiről mindenki beszél. 22.15: Tánclemezek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Katonazenekar. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 21: Hírek. 21.35: Frisa Antal gondokkázik. zongorán kíséri Szirányi János. 21.50: Hogyan felejték fel a milbenzint? Fazekas István előadása. 22.30: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. 23: Időjárásjelentés.

Nyári ruhákat, kabátokat fest, tisztít, szépen és jutányos árban

Markovits Károly
Str. DUCA 7.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetés, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket az alábbi újságban közlik.

ALKALMAZÁST NYER
Mindenest keresek magános úő háztartásához. Str. Closca 12., I. 7. 2922
Főnöki, fiatal mindenre azonnalra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. Jelentkezés délután 2-5 között. 2916
Perfekt, ügyes szobalány felvétetik június 1-re. Cim a kiadóban.

LAKÁS
Diszkrét butorozott szoba kiadó Cim a kiadóban. 2909
Butorozott szoba kiadó. Str. Alexandri 5. 2918
Kiadó egy szép, uccai, egyszobás és egy udvari, szép, egyszobás lakás. Cal. Săguna 163. 2917

Marosparton négyszobás modern lakás kiadó. Balkon és tetőtér. Str. Dunabrava Rosie 3. I. em. 2938

Belvárosi háromszobás,
fürdőszobás lakás augusztustól, vagy szeptembertől nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Egy jókarban levő, modern lészekrényt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 2926

Eladó: modern méhészet, daráló, aluforgó kövel. Hoffherr törekrázó tengelyek, targoncás szivó-nyomó szivattyú. Sztarek, Macea, iud. Arad. 2925

KÜLÖNFÉLEK

Keresek bérbe egy jégszekrényt, jó állapotban. Autobox. Str. Muresianu 5. 2921

Keleti és belföldi berzaszdnyegek díőhálók modern ebédő, kombinált szobák, recamlerek, varrógépek amerikai íróasztal írógépek Pianino, rövid keresztúros zongora és rövid szongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezés: ékszereket, Zs. Jókölcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleglet adunk, olcsón hosszabbítunk Tempo bizományi üzlet Fischer Eliz-palota.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőségi betáblázásra. HATSCHER Ingatlanforgalmi Iroda, Arad Bui Caroli 46 (Lakás agyanotti). Telefon: 26-95. 1955

Legújabb jelentéseink:

Megmentették a német katonák a roueni székesegyházat

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelent: Kluge tábornok, az egyik német hadsereg parancsnoka, valamint a német csapatok áldozatkész szelleme következtében a roueni székesegyház megmenekült a pusztulástól. Pierre Petit de Julleville roueni érsek sajátkezűleg írott levélben köszönte meg a német véderőnek a székesegyház megmentésénél tanúsított tevékenységét. A levél többek között a következőket tartalmazza:

— A székesegyházban tűz ütött ki és örömmel ismerem el, hogy a német katonai hatóságok mindent megtettek a tűzvesz megakadályozására, ami estig teljes mértékben sikerült.

Az oltási munkálatok során két tiszt és több katona súlyosan megsérült.

Olasz jelentés szerint:

A francia hajóhad, a légierő és katonai felszerelés azonnali kiszolgáltatását követelik a németek

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökségnek jelentik Baseltől: A francia katonai körök azt hiszik, hogy a németek egyik békefeltétele a francia hajóhad, a légierő és a francia katonai felszerelés azonnali kiszolgáltatása lesz, mint ahogyan azt 1918-ban Franciaország részéről éppen Weygand tábornok követelte. Emellett lehetséges, hogy a németek Franciaország egyes övezetét megszállják és megszállva is tartják egészen a háború végéig.

Hír szerint a győzők teljes megadást követelnek, hogy hozzájáruljanak a fegyverszünethez és a békefeltételeket nagy vonalakban közzé is már a válaszigyekben.

Roosevelt megtette az előkészületeket az általános védkötelezettség bevezetésére

Róma. (Rador.) Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök megtette az előkészületeket az általános védkötelezettség bevezetésére. Ez azonban nem azonnal történne meg, hanem különleges módszerrel fokozatosan vezetnék be az amerikai flotaságot a katonai szolgálatba.

Ha nem szűnik meg Kína támogatása, Japan hadsereget küld Francia-Indokína ellen

Tokió. (Rador.) A Stefani hírszolgálati iroda közli, hogy a japán külügyminisztérium helyettes államtitkára tudatta a tokiói francia nagykövettel: a Francia-Indokína által a csunking-i kormányt nyújtott segítség azonnali megszüntetését kívánja. Japán hivatalos körökben kijelentték, hogyha Indokína továbbra is támogatja Csang Kai Seket, Japán kénytelen lenne expedíciós hadtestet küldeni Indokínába, hogy a kelet-ázsiai hadműveletek folytatásához szükséges hadászati pontokat elfoglalja.

Kifutottak a hazai kikötőkből a francia hadihajók

Newyork. (Rador.) A Newyork Times májdi levelezője azt jelenti, hogy a francia hajók legnagyobb része kedden már elhagyta a francia kikötőket. A levelező még hozzáteszi, hogy sok francia repülőgépet láttak, amelyek Afrika irányában haladtak, nehogy a németek birtokukba vegyék.

Romániába érkezett az új szovjet nagykövet

Bucurestiből jelentik: Szerda délután 13 óra 55 perccel Lavrentiev bucuresti-i új szovjetkövet Tiraspol felől Tighinába érkezett. Az új követ 17 óra 35 perckor folytatta utját Bucuresti felé.

Német-bolgár kulturális egyezményt irtak alá

Szófia. (Rador.) A bulgár fővárosban szerdán irták alá a német-bulgár kulturális egyezményt. Az egyezményt Bulgária részéről Filov miniszterelnök és bulgár nemzetnevelésügyi miniszter, német részről pedig von Richthofen szófiai német követ írta alá.

Angol légitámadások Atrikában

Kairóból jelentik a Reuter távirati iroda: Az egyiptomi brit légi haderő főparancsnoka a következő közleményt adta ki: Több angol repülőgép és kisebb hadihajó megtámadott egy ellenséges tengeralattjárót. Azt hiszik, hogy a támadás sikerrel járt. A brit légierő ezenkívül támadást intézett Tessenia ellen, ahol egy hangárt pusztított el. Az Eritreában levő Rahejtát két ízben is bombázta az angol légihaderő, még a délrodéziai repülőgépek Dél-Etiópiában végeztek sikeres felderítő repüléseket.

Fekete hetek a newyorki tőzsdén

Rómából jelentik, hogy egy Rómában élő amerikai nagykereskedő, aki rádióösszeköttetésben áll a Wall Streettel és aki naponta beszél amerikai üzletfeleivel, azt a hírt közli, hogy május 10-ike óta a newyorki tőzsde olyan áruzanásokat élt végig, mint annak idején 1929. őszén. Nem lehet fekete napokról, hanem fekete hetekről kell beszélni. Május 10-ike óta az értékpapírosok körülbelül 10 milliárd dollár értékvesztéseket szenvedtek. A tőzsdéken a spekulánsok ezrei veszítették el vagyonukat.

Egy-egy évre és tízmillió lei pénzbírságra ítélték két bucuresti-i pénzügyi ellenőrt

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a múlt évben a bucuresti-i Ország-malomban hatalmas aranyu visszaélést leplezték le. A bucuresti-i törvényeszerdán tárgyalta a malomba kirendelt két pénzügyi ellenőr bűnügyét és őket 1-1 évi fogságra, valamint a közvagyon védelméről szóló törvény alapján 5000 lei pénzbírságra ítélték. Dorotei Mihály és Dumitru Ioanet, a két pénzügyi ellenőr ezenkívül egyetemlegesen a földművelésügyi minisztérium javára fizetendő 6,899,456 lejre, a pénzügyminisztériumnak fizetendő 3,203,050 leire, továbbá a légügyi minisztériumnak fizetendő 167,457 lei polgári kártérítés megfizetésére ítélték.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BELGRÁD. Az Avala ügynökség cáfolja a jugoszláv kormányválságról külföldön elterjedt híreket.

RÓMA. Szerdán délután hat órakor Münchenből jövet, különvonatán megérkezett Musolini az olasz fővárosba. Veled együtt érkeztek meg Ciano gróf külügyminiszter és Mackensen német nagykövet.

KAIRÓ. Az egyiptomi kormány a svájci követ utján egyiptomi intézett Olaszországhoz, amelyben felvilágosítást kér a libiai határincidensek dolgában, amelyeknek egyiptomi áldozatai is vannak.

LONDON. Buttler külügyi államtitkár szerdán az alsóházban bejelentette, hogy Japán angol egyezményre jött létre a tiencsini brit engedményes területtel kapcsolatban. Az egyezmény rendfenntartó jellegű. Ugyanekkor bejelentette, hogy Tanger megszállása az angol kormány előzetes tudtával történt. A spanyol főkonzuli küldött értesítést, hogy a marokkói szultán nevében és csak a semlegesség biztosítása érdekében történik a megszállás. Tanger nemzetközi jellegű szigorúan megőrzik és a megszállás csak ideiglenes.

VANCOUVER. A Reuter ügynökség jelentik: A 13 ezer tonnás Niagara angol szállítóhajó Tasmania közelében süllyedőben van.

LONDON. A francia rádióállomások közöttük a francia nemzetvédelmi minisztérium következő közleményét: „Az olasz hadiüzenet óta eltelt hét folyamán sikerült több ellenséges tengeralattjárót elsüllyeszteni a Földközi-tengeren. A Földközi tenger nyugati részén a tengeri közlekedés biztosítva van.”

TALLIN. A Német Távirati Iroda jelentik: Zsdanov a legfelsőbb szovjettanács tagja szerdán délelőtt Tallinba érkezett. A pályaudvaron Piip eszt külügyminiszter fogadta.

SANGHAI. A Német Távirati Iroda közli, hogy a brit hatóságok szikratáviró útján közölték az angol, valamint a nyugati hatalmak szolgálatában álló hajókkal, hogy kerüljék el a francia kikötőkbe való befutást.

LEGUJABB SPORT

A Kis KK első fordulóján idegenben kikapott az Újpest és a Ferencváros

Szerajevóból jelentik: A Kis közép-európai Kupa mérkőzése során ma játszott a magyar bajnok Ferencváros csapata a szerajevói Slavia együttesével. A mérkőzést ötezer főnyi közönség előtt, a román Kröner játékevezető bíráskodása mellett játszották le. A mérkőzést a Slavia csapata nyerte 3:0 (2:0) arányban. A nyolcadik percben a jugoszláv csapat jobbösszekötője, Salibur, a 38. percben Rajnics középcsatár volt eredményes. A második félidőben az erős Ferencváros-támadás ellenére, mégis a jugoszlávok lóttak újabb gólt.

Zágrábból jelentik: Ma mérkőzött a Kis Közép-európai Kupa első fordulóján a zágrábi Grad-janszki együttese a magyar Újpest csapatával. A mérkőzést 4800 néző előtt játszották le és az angol Gradjanszki csapata 4:0 (1:0) arányban győzte le az Újpest együttesét. A mérkőzést Radulescu Costel romániai játékevezető vezette.